Тошкент оқшоми

Шаҳар ижтимоий-сиёсий газетаси

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 16 (8.906) * 1997 йил 7 февраль, жума * Сотувда эркин нархда

Солиқ кодекси лойиҳаси — муҳокамада

ҚОНУН ИЖОДКОРИ — ХАЛҚ

Ривожланган давлатларда солиқ тизими анчагина мукаммал. Республикамизда ҳам шунга интилиняпти. Бундан икки йил муқаддам давлат солиқ комиссияси иш бошлаган эди. Комиссия ўтган вақт ичида Солиқ кодекси лойиҳасини ишлаб чиқиб уни Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг VII сессиясига тақдим этди. Ҳозирги кунда жойларда Солиқ кодекси лойиҳаси юзасидан муҳокамалар давом этмоқда. Унинг умумхалқ муҳокамаси янги кодекс мукаммал бўлишини таъминлаши керак.

Куни кеча Тошкент шаҳар солиқ бошқармаси ходимлари ва пойтахтдаги ишлаб чиқариш корхоналари, ташкилотларнинг вакиллари иштирокида лойиҳа муҳокамаси бўлиб ўтди. Унда Тошкент шаҳар ҳокимининг биринчи ўринбосари Адҳам Миржалилов, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси банк, бюджет ва молия қўмитаси раиси Абдурафиқ Аҳадов ва давлат солиқ комиссияси аъзолари иштирок этишди. Муҳокама жараёнида сўзга чиққан «Юлдуз» ҳиссадорлик жамияти бошқарувининг раиси Абдуваҳоб Тошпўлатов жумладан шундай деди: корхона даромадидан солиқ олингандан сўнг, ишчиларга тўланадиган ойлик маошларидан олинадиган солиқнинг фоизлари камайтирилса ва шу таклиф кодекс моддаларида қайд этилса жуда яхши бўларди. Шунингдек йил давомида ишчиларимизга байрамлар муносабати билан пул мукофотлари ажратамиз. Истардикки, мана шу хайрия йўлидаги ажратилган мукофотлардан ҳам солиқ фоизлари олинмаса.

Бу йил Инсон манфаатлари йили деб эълон қилинди. Шундай экан, бу айтилган фикрлар шаҳримиздаги кўплаб ишлаб чиқариш корхоналари раҳбарларига ҳам маъқул бўлади.

Сўзга чиққан «Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси» давлат ҳиссадорлик жамиятининг бош ҳисобчиси Валентина Фомина кодекс моддаларининг айримлари қайта ишланиши, айримларига аниқлик киритилиши ҳақида тўхталди. Лойиҳанинг 5, 9, 10, 12, 15, 37, 38, 44, 52, 57-моддалар хусусида жиддий фикрлар билдирди. Шунингдек солиқ тўлови тизимида вексельнинг роли ҳақида ҳам тўхталиб ўтди. Унинг фикр-мулоҳазалари давлат солиқ комиссияси томонидан қайта кўриб чиқилиши ва лозим бўлса айтилган таклиф ва истаклар тасдиқланадиган моддаларда ўз аксини топиши ҳақида тушунтиришлар беришди.

Бошқа сўзга чиққанлар ҳам солиқ кодекси мустақил республикамизнинг бундан кейинги ижтимоий-иқтисодий ривожида бошқа қонунлар сингари катта аҳамият касб этажаги тўғрисида фикр билдирдилар.

Гули АБДУЛЛАЕВА.

СУРАТЛАРДА: солиқ кодекси лойиҳаси муҳокамасида. Рашид Галиев олган суратлар.

РАМАЗОН ҲАЙИТИ МУБОРАК!

Қадрли ҳамшаҳарлар!

Барча мусулмонлар учун муқаддас ва азиз Рамазон ҳайити билан сизларни чин қалбдан самимий муборакбод этишдан бахтиёрман.

Ийд Рамазон иймон-эътиқодли инсонлар учун ҳамиша покланиш, меҳр-мурувват, хайрли ишлар ойи бўлиб келган. Бу сафар у муҳтарам Президентимиз 1997 йилни мустақил давлатимизда Инсон манфаатлари йили, деб эълон қилган дастлабки кунлардан бошланганлиги чуқур рамзий маънога эга.

Дунёда энг ноёб бойлик бўлган инсон ҳаётига, шаънига, қадр-қимматига жамият эътиборини қаратиш, эҳтиёжманд оилаларга кўмак ва мадад бериш, адолатни қарор топтириш, савобли ишларни давом эттириб, бутун умри ҳалол меҳнат билан ўтган нуроний отахонларимиз, мунис онахонларимизни рози қилиш, улар дуоларини олиш Инсон манфаатлари йилининг асосий мақсадларидир.

Мўътабар удумларимизга биноан бу қутлуғ ҳайит кунларида ногиронлар ва хасталарга меҳр-мурувват кўрсатиш, етим-есирларнинг бошини силаш, кўнгли ўксикларга далда бериш ҳар ким қилиши лозим бўлган савоб ишлардир. Ана шундай саховат тадбирларида шаҳримиздаги барча корхона, ташкилот ва муассасалар фаол иштирок этишларига ишончимиз комил.

Ана шу саодатли кунларда барча тошкентликларга тинчлик-омонлик, сиҳат-саломатлик, бахт-саодат, ҳар бир хонадонга қут-барака тилайман. 1997 йилда юртимизни ва шаҳримизни обод ва фаровон этиш йўлидаги улкан саъй-ҳаракатларимизга Аллоҳ Таолонинг ўзи мададкор бўлсин.

Козим ТЎЛАГАНОВ.
Тошкент шаҳар ҳокими.

ПОЙТАХТНИНГ БИР КУНИ

Воқеа арафасида

СОҲИБҚИРОНГА ЭҲТИРОМ

Наврўз деганимизда руҳимизга илиқлик югуриши табиий. Сабаби Наврўз дўстлик, биродарлик, оқибат, байрами деб улуғланади.

Бундан бир неча йиллар аввал бошланган республикалараро «Наврўз» театр фестивали ҳозир ҳам давом этаётгани таҳсинга сазовордир. Бунга биринчи навбатда юртимиздаги осойишталик, яратувчилик кайфияти омил бўлгани шубҳасиз.

Кеча «Наврўз-97» театр фестивали ташкилий қўмитаси оммавий ахборот воситалари учун матбуот конференцияси ўтказди. Унда фестивални намунали ўтказиш учун режаланган ишларни қандай амалга оширилаётгани, фестиваль дастури, эмблемаси, 600 га яқин қатнашчиларини жойлаштириш каби масалалар хусусида батафсил ахборот берилди.

Бир ҳафта давом этадиган фестивалда соҳибқирон Амир Темурнинг 660 йиллигига бағишланган томошалар нуфузли ҳайъат ҳукмига ҳавола этилади. Театр байрамида Ватанимиздаги 13 театрнинг, шу жумладан, Қозоғистон Республикаси Ж. Шанин номидаги Чимкент ҳамда Қирғизистон Республикаси Бобур номидаги Ўш вилоятлари театрлари ижодий жамоалари иштирок этадилар.

Ҳамза номли ўзбек Давлат академик драма театри Абдулла Ориповнинг «Соҳибқирон» томошаси билан 10 февраль куни фестивални бошлаб беради. Кундузги спектакллар (соат 11 да) Аброр Ҳидоятов номидаги театрда, кечки томошалар (соат 17 да) Ҳамза номли театр саҳнасида намойиш этилади.

Тоҳир ЙЎЛЧИЕВ.

Мурувват

ҒАМХЎРЛИК ИФОДАСИ

Пойтахтдаги Йўлдош Охунбобоев номли мактаб-интернатда кўзи ожиз ўғил-қизлар таҳсил олишади. 1997 йил 5 февраль куни улар учун унутилмас бўлиб қолиши шубҳасиз. Шу куни уларга Тошкент шаҳар ҳокими Козим Тўлаганов Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов номидан совғалар топширди.

Мактаб-интернат 311 нафар тарбияланувчисининг ҳар бири, ўқитувчи ва мураббийлар Рамазон ҳайити арафасида кўрсатилган бу мурувватдан қалблари қувончга тўлди.

Мактаб-интернатни тугаллаётган Гулчеҳра Севинова бу тантанада чуқур миннатдорчилик ҳиссуйғуларини ифодалаб шундай деди: «Биз навқирон давлатимизга қўлимиздан келганча сидқидилдан хизмат қилиш учун бу ерда чуқур билим олишга интиламиз». Мусиқа бўлими мудири Сафо Исроилов ўқитувчилар ва тарбиячилар номидан Президентимизга миннатдорлик сўзларини ифода этар экан, мактаб-интернат таржимаи ҳоли 1929 йилда бошланганлигини таъкидлаб ўтди. Бу ерда таълим-тарбия жараёнлари болалар кўзи ожизлиги ҳисобга олинган ҳолда олиб борилади. Мактаб ўқувчиларга мусиқавий билим беришга ихтисослашган. Тарбияланувчилар мусиқага яккама-якка ўргатилади. Бунинг учун ҳамма имкониятлар мавжуд. Мусиқий таълимга эга 18 нафар ўқитувчи ёшларга чуқур билим беради.

Бу ерни тугаллаганлар тўлиқсиз ўрта ёки ўрта маълумотли бўладилар. Улар шундан сўнг мусиқа билим юртларига киришлари ёки бевосита ишлаб чиқаришда меҳнат қилишлари мумкин.

Тантанали маросимда сўзга чиққанлар давлатимизда ёш авлод тўғрисида кўрсатилаётган ғамхўрлик учун Президентимизга, ҳукуматимизга қайта-қайта миннатдорчиликларини изҳор қилдилар.

Мактаб-интернатга давлатимиз раҳбари номидан совғалар топшириш тантанали маросимида Президентнинг давлат маслаҳатчиси Темур Алимов, Президент девони Ишлар бошқарувчиси Зилемхон Ҳайдаров, Халқ таълими вазири Жўра Йўлдошев, Ижтимоий таъминот вазири Баҳодир Умрзоқов иштирок этдилар.

Ўз мухбиримиз.

Истеъмол бозори бойимоқда

ТАЛАБ КАТТА

Шаҳримизда фаолият кўрсатаётган Ўзбекистон — Швейцария «Вольфсон Шарқ интерпрайзис» қўшма корхонаси асосан халқ истеъмол буюмлари ишлаб чиқаришга ихтисослаштирилган.

Яқиндан бошлаб корхона маҳсулотларининг тури яна бир нечтага ошди. Бу ерда Тошкент шаҳар метрополитени учун зарур бўлган ностандарт қурилма ва механизмлар ишлаб чиқарила бошланди. Бу ишга тажрибали мураббий Геннадий Безрученко бошчилик қилмоқда. Ушбу бригада асосан тўрт мутахассисдан ташкил топган. Уларнинг ҳар бири ўзига хос ишларни бажаришади. Бригада аъзолари тайёрлайдиган механизмлар шу қадар аниқликни талаб қиладики, агар шу талабга жавоб бермаса бу маҳсулот брак ҳисобланади ёки ўз ўрнига тушмайди. Шунинг учун жамоа иш жараёнининг ўзида ишчи ўзи ишлаб чиқарган маҳсулотини синовдан ўтказади. Агар унда бирор камчилик сезса дарҳол уни йўқотишга киришади, ёки умуман маҳсулот қайта ишлашга жўнатилади.

Ҳозир шаҳримиз метросозлари учун зарур бўлган бу қурилмаларга кўплаб буюртмалар олинмоқда.

Шунингдек, корхонанинг кенг истеъмол буюмларидан — ғишт, турли шишалар, пластмассадан тайёрланган канистрлар, ранг-баранг ҳажмдаги банкалар, пресслар ва машинасозлик механизмларига талаб катта.

Маҳмуд ОРИПОВ.

Ўзбекистон ва жаҳон

ШИФОКОР ОЛИМЛАР ҲАМКОРЛИГИ

Америка халқаро соғлиқни сақлаш иттифоқи дастури жаҳондаги кўпгина мамлакатларда ўзига кенг йўл топди. АҚШнинг Иллинойс университети ҳам мазкур дастур доирасида иш кўриб, қатор олий ўқув юртлари билан илмий ҳамкорликни ташкил этмоқда.

2-Тошкент Давлат тиббиёт институти ҳам Америка университети билан алоқа боғлаб, аҳолига тиббий-санитария ёрдами кўрсатишни сифат жиҳатидан юқори поғонага кўтариш, тиббиёт, педагогика ва ўқитиш услубшунослик соҳаларида ўзаро тажрибалар айрибош қилиш тадбирларини ишлаб чиқди. Америкалик шифокор олимлар институтнинг туғруқхона клиникасида ўзлари билан бирга олиб келган тиббий асбоб-ускуналар ёрдамида амалий машғулотлар ҳам ўтказишди. Ўзаро келишувга мувофиқ олий ўқув юртлари ўртасида илмий ахборотларни йўлга қўйиш ҳам кўзда тутилган. Шунга биноан яқинда 300 га яқин нусхадаги янги нашрлар институт кутубхонасига тортиқ қилинди. Беминнат тарзда олиб келинган бу китоблар орасида Америкада чоп этилган монографиялар, ўқув қўлланмалари ҳамда журналлар нусхалари ҳам бор.

Бундан ташқари АҚШдаги Миллий тиббиёт кутубхоналари ҳам бундай хайрли ишга бош қўшдилар. Айни бир вақтда Америкада татбиқ қилинган «Мидлайн» электрон алоқа почтаси тизими бўйича ҳам турли ахборотларни олиб туриш имкони туғилди. Яқинда шу ҳамкорлик доирасида 500 минг доллар ҳажмидаги тиббий ашёлар ва адабиётлар институтга топширилди.

Акбар АЛИЕВ.

Маънавият

НАФОСАТГА ДАЪВАТ

Тасвирий санъат орқали ўқувчи ёшларда нафосат туйғусини ўстиришга қаратилган қўлланма ва тавсиялар муҳим педагогик-услубий аҳамият касб этмоқда.

Тошкентдаги иккинчи педагогика билим юрти томонидан босмага тайёрланган ўқув нашрлари ҳам тарбиячилар учун фойдали адабиётлар бўлиб хизмат қилмоқда. Ўқув даргоҳининг тасвирий санъат шўъбаси орқали уюштирилаётган машғулотлар асосида ёзилган қатор услубий қўлланмалардан республикамиз таълим ўчоқларида ҳам самарали фойдаланишмоқда. Жумладан, «Расмларда тасвирий санъат асарлари луғати» деган нашр жойларда кенг оммалашди.

Тажрибали ўқитувчиларнинг кўп йиллик педагогик изланишлари натижаси ўлароқ «Амалий санъат — болаларга» деган қўлланма юзага келди. Бундан ташқари «Тошкент шарқ машъали», «Ўзбек нақшлари гўзаллик рамзи» деб номланган қўлланмалар ҳам яқин орада ҳамкасбларга тақдим этилади.

Саодат ОДИЛОВА.

1997 — Инсон манфаатлари йили

АРАВАЧАЛАР ЎЗИМИЗДА ЙИҒИЛЯПТИ

Тошкентдаги «Ортопедия» ҳиссадорлик жамиятида Германиянинг машҳур «Майер» фирмасининг ногиронлар аравачаларини йиғиш бўйича цех ва уларни сотадиган магазин очилди.

«Юлдуз» ҳиссадорлик жамияти бу ерда йиғилган аравачани биринчи гуруҳ ногирони А. Аҳроров учун сотиб олган дастлабки харидор бўлди. «Ортопедия» ҳиссадорлик жамияти бошқарувининг раиси Т. Эшиев, «Майер» фирмасининг Ҳамдўстлик ва Шарқий Европа мамлакатлари бўйича вакили И. Резник биринчи харидорга ўзи учун энг қулай аравачани танлаб олишда кўмаклашдилар. Шуни таъкидлаш зарурки, бу ерда йиғилаётган барча аравачалар юқори сифатли бўлиб, хорижда тайёрланганлардан мутлақо фарқ қилмайди. Битта аравача учун керак бўладиган 10 мингта бутловчи қисм, барча зарур асбоблар Германиядан келтирилмоқда. Ушбу мамлакат мутахассислари бизнинг ишчилар, муҳандисларга аравачаларни йиғиш, ундан фойдаланишни ўргатдилар. Ҳозир ҳам ҳиссадорлик жамиятида немис муҳандиси Хенрик Хайтланд ишлаяпти.

Ҳозир бу ерда кунига 10 та аравача йиғиляпти. Чилангар И. Рафиқов ва бошқалар ишга сидқидилдан ёндошиб, аравачаларнинг бекаму кўст йиғилишини таъминлаяптилар.

Республика ижтимоий таъминот вазирлиги ҳиссадорлик жамиятига 10 мингта ногиронлар аравачаси тайёрлаб бериш юзасидан буюртма берди. Уларнинг ҳаммаси ногиронларга тарқатилади. Бу Инсон манфаатлари йили, деб эълон қилинган 1997 йилда ижтимоий ҳимояга муҳтож ногиронлар учун ажойиб совға бўлиши шубҳасиздир.

Дониёр ЭРКИНОВ.

Суратларда: ўзимизда йиғилаётган ногиронлар аравачалари.

БУГУНГИ КУН НАФАСИ

МАМЛАКАТИМИЗДА

● Кеча Тошкентда Ислом Каримов раислигида Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Иқтисодий ислоҳот, тадбиркорлик ва хорижий инвестициялар бўйича идоралараро кенгашнинг навбатдаги мажлиси бўлди. Унда 1997 йилда иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштиришнинг устувор йўналишлари, республика фонд биржаси фаолиятини такомиллаштириш ва биржада хорижий инвесторлар иштирокини кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисидаги масалалар муҳокама қилинди.

● Президент Ислом Каримов 5 февраль куни мамлакатимизга расмий ташриф билан келган АҚШ давлат котиби ўринбосари Робин Линн Рафэлни қабул қилди. Рафэл хоним ташқи ишлар вазири Абдулазиз Комилов билан ҳам музокаралар ўтказди, Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети раҳбарияти ҳамда талабалари билан учрашди. Абдулазиз Комилов ва Рафэл хоним иштирокида маҳаллий ҳамда хорижий журналистлар учун матбуот конференцияси ҳам ўтказилди.

● Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Хўжалик судларининг қарорлари ижросини таъминлашга оид чора-тадбирлар тўғрисида»ги Фармони чиқди.

● Вазирлар Маҳкамасида Бухоро ва Хева шаҳарларининг 2500 йиллигига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш республика ташкилий қўмитасининг мажлиси бўлди. Мажлисда Наврўз умумхалқ байрамига тайёргарлик кўриш масаласи ҳам кўриб чиқилди.

ҲАМДЎСТЛИКДА

● Бугун Тожикистон қуролли бўлинмаларидан бирининг командири Баҳром Садиров Россия оммавий ахборот воситаларининг икки кун аввал қўлга олинган тўрт журналистини озод қилишини билдирди. Бироқ ўз акаси Рўзвоннинг қуролдош дўстлари билан Афғонистондан Тожикистонга ўтиши учун йўл очиб бериш талабини қўйган Баҳром Садиров БМТ ва Халқаро Қизил Хочнинг яна 11 ходимини гаровга ушлаб турибди. Халқаро Қизил Хоч раҳбарияти ўз вакилларининг Тожикистондаги фаолиятини вақтинча тўхтатиб туриш ва уларни қўшни Ўзбекистонга юбориш тўғрисида баёнот берди.

● Яқинда сайловларда мағлубиятга учраган ва ҳокимиятни топширишга тайёргарлик кўраётган Зелимхон Яндарбиев ҳукумати ташқи ишлар вазирлиги Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилотининг Чеченистонга кўмак бериш гуруҳи раҳбари Тим Гульдеманни «нон грат» шахси деб эълон қилди ва унинг республикада бўлиши мақсадга мувофиқ эмаслигини билдирди. Бунга Тим Гульдеманнинг бўлиб ўтган сайловлар Чеченистоннинг Россия таркибидан чиқишини билдирмайди, деган баёноти сабаб бўлди. Тим Гульдеман дарҳол Грозниййдан Ингушистон пойтахти Назранга кўчиб ўтди. Лекин янги президент Аслан Масхадов уни 12 февралда Грозниййда лавозимини эгаллаш тантанали маросимига таклиф этди. Шундан сўнг Тим Гульдеман Чеченистонда фаолиятини яна давом эттиради.

● Россия жамоатчилик фикрини ўрганиш маркази сўровларига кўра ҳозирги пайтда мамлакатда сиёсий арбоблардан собиқ генерал Александр Лебедь энг кўп ишончга лойиқ экан. Сўровда иштирок этганларнинг 28 фоизи шундай фикр билдирди. Бу сўровда 19 фоиз овоз олган коммунистлар етакчиси Геннадий Зюганов иккинчи ўриндадир. Россия Бош вазири Виктор Черномирдин 13 фоиз овоз билан тўртинчи, Президент Борис Ельцин эса 7 фоиз овоз билан еттинчи ўринни олди.

● Россия Давлат думаси қабул қилган қонунга кўра иккинчи жаҳон уруши даврида мамлакатга олиб келинган барча маданият ёдгорликлари Россия мулки, деб эълон қилинди.

ХОРИЖДА

● Исроилда мамлакат тарихида энг уқубатли авиация фалокати муносабати билан миллий мотам ўтказилди. Исроил шимолида кучли туман туфайли «Сикорский» русумидаги иккита ҳарбий вертолёт тўқнашиб кетиши оқибатида ундаги 73 киши ҳалок бўлди.

● Бугун Россия Бош вазири Виктор Черномирдин Вашингтонда АҚШ Президенти Билл Клинтон билан учрашади. У бу ерда АҚШ билан Россия ўртасидаги иқтисодий ҳамкорлик бўйича комиссиянинг навбатдаги саккизинчи сессиясида иштирок этди. Ана шу ташриф давомида Билл Клинтон билан Россия Президенти Борис Ельциннинг олий даражадаги учрашуви март ойининг иккинчи ярмида албатта бўлиши, лекин ҳозирча унинг қайси шаҳарда ўтказилиши номаълумлиги эълон қилинди.

● Шимолий Корея маъмурлари мамлакатда очлик ҳукм сураётганлигини расмий равишда тан олишга мажбур бўлдилар. Мамлакатда охирги дон ҳосили 2,5 миллион тоннани ташкил этди. Бу 23 миллион аҳолини боқиш учун керак бўлганидан икки баробар камдир. АҚШда чиқадиган «ЮСИ тудэй» («Бугунги Америка») газетасининг ёзишича, Шимолий Кореяда очликдан минглаб кишилар ҳалок бўляптилар.

● Эроннинг шимолий-шарқий ҳудудларида олти баллдан саккиз баллгача бўлган зилзила оқибатида 58 киши ҳалок бўлди, 153 киши жароҳатланди. Табиий офат 14 қишлоқни ер билан яксон қилди, яна 45 та қишлоқ қисман вайрон бўлди.

«ОҚШОМ»НИНГ УШБУ СОНИДА:

«...Оқилнинг вазифаси Аллоҳ ҳаққига таъзим ва шукр қилиш; султон ҳаққига тоатда ва насиҳатда бўлиш; ўзига келганда хайрлик ишларга интилиш, ёмон ишлардан қочиш; дўстлар ҳаққида вафо кўрсатиб, ёрдам қилиш; омма ҳаққига келганда уларга азият етказмаслик, ҳусни муомалада бўлиш; қудратли бўла туриб, адолат ила иш қилиш...»

Юқоридаги сўзлар улуғ шарқ мутафаккири Ибн Мискавайхнинг «Умрбоқий ҳикмат» китобидан олинган бўлиб, ундан намуналар ушбу саҳифада берилмоқда.

2-БЕТ

Алишер Навоий ўз салафлари Аҳмад Яссавий, Юсуф Хос Ҳожиб, Низомий, Аҳмад Югнакий, Лутфий, Хоразмий, Атойи, Саъдий, Ҳофиз Шерозий каби улуғ устозлар анъаналарини чуқур мутолаа қилиб, улар анъанасининг муносиб давомчиси, янги фикр ва ғоялар куйчиси даражасига кўтарилган шеъриятимиз султони эди.

Улуғ шоирнинг 556 йиллиги муносабати билан берилаётган «Иймон булоғи» сарлавҳали мақолани ўқисангиз Алишер Навоийнинг илоҳий мавзудаги шеърларида илгари сурилган ғоялардан воқиф бўласиз.

3-БЕТ

Сиз ишдан бўш вақтингизни қандай ўтказасиз? Агар «ойнаи жаҳон» кўрсатувларини томоша қилиб ҳордиқ чиқарсангиз унда ҳафталик дастурдан қандай кўрсатувлар ўрин олганлигини билишга қизиқишингиз табиий албатта. Бинобарин шундай экан, 10 февралдан 16 февралгача бўладиган дастурлардан хабардор бўлай десангиз, тижорат хабарлари ва эълонлар билан танишай десангиз, ушбу саҳифага нигоҳ ташланг.

4-БЕТ

Аввал хабар берганимиздек, Шайхонтоҳур туманидаги Ҳасанхон Исломов номли 41-мактабнинг 11-синф ўқувчиси Жаҳона Абдурасулова ўз зукколиги, ўқиш ва меҳнатдаги аъло ютуқлари туфайли Президентимиз Ислом Каримовнинг эътиборига сазовор бўлди. Президентимиз Жаҳонага ўқишда янада катта муваффақиятлар тилаб, «Ай-Би-Эм» русумли компьютер совға қилди.

Жаҳонанинг юксак қобилиятлилигига қарамасдан, учрашувимиздан олдин уни кўпгина тенгдошлари сингари шўх, ўйинқароқ қизча сифатида тасаввур қилгандик. Чунки у эндигина 13 ёшга тўлди. Аммо ҳозирданоқ келажакда етишишни кўзлаган улкан режалари бор. Жаҳона бу йил мактабни тугатиб, тиббиёт институтига кириш ниятида. Унда ўз ёшига хос бўлмаган хусусият бор: мушоҳадаси кенг, фикрлари теран. Турли-туман мавзуларда ўз фикрини кўпгина ишончли мисоллар билан эркин ифодалайди. Ҳайрон қоласиз: бунча нарсани ўрганишга қачон улгурган, бу қизгина?!

Табиийки, бизнинг энг биринчи ҳайратли саволимиз унинг ота-онаси, оиласи хусусида бўлди.

Отаси — марҳум Жўра Абдурасулов республикада хизмат кўрсатган фан арбоби, профессор, тиббиёт соҳасидаги йирик олим эди. Ойиси — Оқилахон опа Абдурасулова ҳам зиёли инсон, Мирзо Улуғбек номли Тошкент Давлат университетида хизмат қилади. Жаҳона — оилада ягона фарзанд.

— Адамни яхши эслайман, — дейди Жаҳона бироз хомуш

Иқтидорли ёшлар

ЎН УЧ ЁШДА... 11-СИНФДА

тортиб. — Менинг илмга қизиқишим, қобилиятим адамлардан мерос эканлиги шубҳасиз. Адажоним менинг шифокор бўлишимни орзу қилишларини кўп айтардилар. Ана шу орзу, қизиқиш менга доимо йўлдош бўлди. Ҳозир бу орзуим аниқ мақсадга айланган.

— Жаҳона, улуғ Навоий бобомиз:
Ҳақ йўлида ким сенга бир ҳарф ўқитмиш ранж ила,
Айламак бўлмас адо онинг ҳаққин юз ганж ила, —
деганларидек, илк ҳарф танитган устозингиз...

— Илк устозим — ойижоним бўладилар! Ёшлигимда қўғирчоқларим жуда кўп эди. Мен эса ойимдан фақат китоб олиб келишларини сўрардим. Ўзим ўқишни ўргангунимгача ҳар куни китоб ўқиб беринг, деб ойижонимнинг ҳоли-жонларига қўймасдим. Хуллас, мактабгача ўқиш ва ёзишни тўла ўрганиб олдим. Бунинг учун энг аввало ойижонимга чексиз миннатдорчилик билдираман. Ҳақиқатан, бу қарзни юз минглаб ганж билан ҳам узиш қийин.

— Боғчада ҳам энг таникли «вундеркинд» бўлгандирсиз?

— Э, йўқ, ҳеч кимдан алоҳида ажралиб турмаганман. Шўхликда «энг таникли» эдим, десам тўғри бўлади. Ҳеч кимга тинчлик бермасдим. Ҳозир ҳам болаликдаги дўстларим билан учрашсам, ўша шўхликларни эслашиб, кулиб юрамиз.

— Жаҳона, мана энди етиб келдик мактаб даврига! Шундайми?

— Биласизми, мактабга «ўқишга кириш» ҳам анча қийин бўлган. Чунки 6 ёшга эндигина тўлган эдим-да. Бошланғич синфларда ҳамма қатори ўқидим, ҳеч ким мени «сезмаган». 3-синфнинг биринчи ярми тугагач, баъзи ўқитувчиларимнинг тавсияларига кўра, зарур фанлар бўйича «фарқли» имтиҳонларни топшириб, бирданига 5-синфга ўтдим. 6 дан 7 га ҳам ана шундай «сакраб» ўтганман.

— Ҳар гал янги муҳит, янги синфдошлар... Кўникиш оғир кечмадими?

— Мақсад — пухта билим эгаллаш бўлиб, шу йўлда астойдил ҳаракат қилсангиз, муҳит ҳам, синфдаги ҳар хил гаплар ҳам ўз-ўзидан иккинчи даражали «иш»га кўчади. Умуман, ҳар кимнинг ўз йўли бор-ку.

— Бўш пайтларингизда севган машғулотингиз нима?

— Аввало, менда бўш вақтнинг ўзи жуда кам бўлади. Энг яқин дўстларим — китобларим. Биология, кимё, анатомия фанларини ҳар куни ўқийман. Тиббиётга оид кўплаб китобларим бор. Умуман, фақат бир неча соҳа билан чекланмасдан, барча фанларни ҳам пухта билиш лозим. Тарих, адабиёт, ҳуқуқ... Инглиз тилида эркин сўзлаша оламан. Ўзингиз биласиз, бирорта хорижий тилни билиш ҳозир ҳар бир соҳа вакили, шунингдек, шифокор учун ҳам жуда зарур.

— Тарихга ҳам қизиқасизми?

— Бой тарихимиз, қадриятларимиз бор, уларни яхши билишимиз ҳам қарз, ҳам фарз. Қолаверса, Ватанни севиш — унинг тарихини пухта ўрганишдан бошланади.

— Шунча ўқиш...дан зерикмайсизми?

— Менимча, ҳеч иш қилмайдиган одамгина зерикади. Агар ўзингиз севган машғулотингиз бўлса зерикишга ҳеч қачон ўрин қолмайди. Айниқса, ҳозир Президентимиз совға қилган компьютерим бор, зерикишни тасаввур ҳам қилолмайман.

— Ҳа, айтгандай, шу компьютер деганлари ҳам зап ажойиб мўъжиза-да! Ўрганиб олдингизми?

— Албатта, ҳатто энг мураккаб иш ёки масалага ҳақиқий қизиқиш ва ихлос билан киришсангиз, мақсадга етишувингиз шубҳасиз. Ҳурматли Президентимизга доимо беҳад миннатдорчилик билдиришга бурчлимиз. Ёш авлоднинг ҳар томонлама етук бўлиб камол топиши учун ниҳоятда катта ғамхўрлик кўрсатяптилар. Шахсий компьютер — менинг энг катта орзуларимдан бири эди. Президентимиздан ушбу совғани олиш — ҳаётимдаги энг бахтли кун, унутилмас дамлардан бири бўлиб қолади.

— Ҳозир мактаб ўқувчилари бозор ва савдо ҳақида кўп гаплар айтиляпти. Бу борада сизнинг фикрингиз қандай?

— Бизнинг ёшлигимиз бозор муносабатларига ўтиш даврига тўғри келди. Тенгдошларимиз ёшларга хос қизиқиш ва ғайрат билан бозор муносабатларини амалда ўрганишга ҳаракат қилишяпти. Бундай ҳаракатни мен табиий ҳолат деб тушунаман. Аммо ҳар қандай қизиқиш ҳам ўқишни сусайтириш ёки бутунлай воз кечиш эвазига бўлмаслиги керак. Савдо-сотиқ ўткинчи нарса, лекин илм ҳамма вақт, ҳар жойда зарур бўлади. Унга бўлган талаб асло пасаймайди.

— Ўзингиз қизиқувчи соҳа бўйича савол: тиббиётимизнинг келажагини қандай тасаввур қиласиз?

— Тиббиёт илми, амалиёти Ватанимиз ўтмишида ҳам анча юксак тараққий этган. Келгусидаги тиббий тараққиёт асосан техника мўъжизалари эвазига бўлса-да, унинг ҳам якуний манзили бўлмайди. Яъни тараққиётнинг чегараси йўқ. «Ҳаракат — инсондан, баракат — Аллоҳдан» деган ҳикмат бор.

— Ҳаётдаги энг олий мақсадингиз нима?

— Ватанимга, халқимизга хизмат қилиш. Мен одамлар учун, таъбир жоиз бўлса, бир кичик қуёш бўлишни истайман. Мени ғайрат ва ихлос билан билим олишга ундовчи энг олий мақсадим — шу!

Бахтиёр ҲАЙДАРОВ суҳбатлашди.

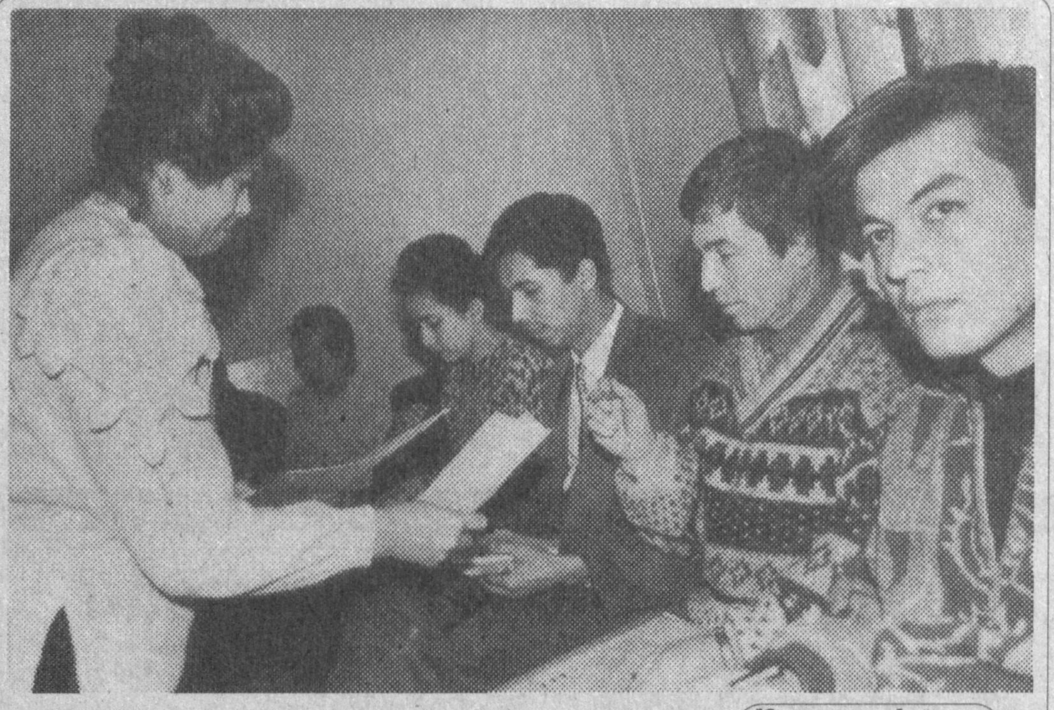

Иқтисодий ўқув

ТАДБИРКОРЛИК АЛИФБОСИ

Бозор иқтисодиёти шароитидан келиб чиқиб кичик ва ўрта бизнесни ривожлантириш жараёнида Германия давлатида машҳур бўлган СЭФЭ дастури асосида шу давлатнинг Лузо Консулт фирмаси билан ҳамкорликда тўрт ҳафталик иқтисодий ўқув ташкил этилмоқда. Бу ўқиш «Молиявий менежмент» деб аталиб, у «Хумсон» санаторийсида ўтказилади.

Ўқув дастури икки қисмдан иборат бўлиб, унинг 1-бўлимида молиявий масалаларга оид тушунчалар ўқитилади. 2-бўлимида эса кичик корхонанинг раҳбари ёки тадбиркор нималарга қодир бўлиши зарурлиги ҳақида йўналишлар берилади. Бу дастур асосида 1994 йилда ҳам ўқув ташкил этилган бўлиб, унда иштирок этган тадбиркорлар, кичик ва ўрта бизнес билан шуғулланаётган ишбилармонлар бугунги кунда бизнес соҳасидаги ишларини анча яхши йўлга қўйиб олишган.

Ўқиш иккинчи маротаба 1995 йилда бўлиб ўтди. Ўшанда энг малакали ва муваффақиятли тамомлаган тингловчилардан бир нечтаси марказда ишлашга таклиф этилди.

Шуниси қувонарлики навбатдаги учинчи ўқувга нафақат Ўзбекистон фуқароларидан, балки Қирғизистон, Туркманистон ва Тожикистон давлатларидан ҳам тингловчилар таклиф этилган. Бундан мақсад бозор инфратузилмасини янада такомиллаштириш борасида Марказий Осиё минтақасида тадбиркорликни, кичик ва ўрта бизнесни янада ривожлантириш ва ички иқтисодиётимизни юксалтиришдан иборат.

Гули АБДУЛЛАЕВА.

СУРАТЛАРДА: тингловчилар машғулот пайтида.

Рустам Шарипов олган суратлар.

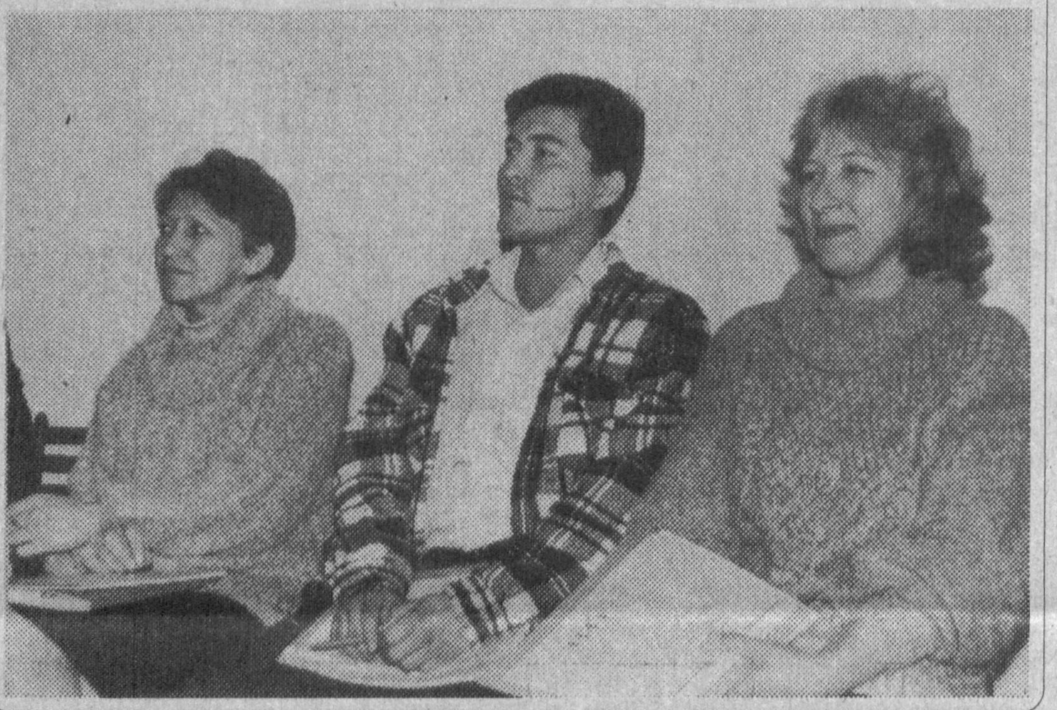

«Ҳурматли таҳририят!

«Оқшом»да эълон қилинган улуғ шарқ мутафаккири Ибн Мискавайхнинг «Умрбоқий ҳикмат» ўгитлар китобининг биринчи қисмини иштиёқ билан ўқиб чиқдим. Ундаги доно фикрлар, қандилар мени лол қолдирди. Ушбу ўгитлар ҳозирги кунда ҳам бизга катта фойда беришига ишончим комил. Илтимос, ушбу бебаҳо асарнинг давомини эълон қилсангиз жуда ҳурсанд бўлар эдик.

Сизга ҳурмат билан:
«Оқшом»нинг кўп йиллик муштарийси

Наргиза Ҳакимова».

Жавоҳирлар сандиғи

Ибн Мискавайх

УМРБОҚИЙ ҲИКМАТ

— Уч нарсанинг ҳусни уч пайтда билинади: ҳамдардлик очлик пайтида; садоқат ғазаб ва норозилик пайтида; кучли бўла туриб, кечира билиш;

— оқил одам мустажоб бўлмайдиган илтимосни қилмайди, монеъ нарсани сўрамайди, қўлидан келмайдиган иш устидан ваъда бермайди;

— уч тоифа одам ёлғиз эмасдирлар: одобли, ёмонликдан юз ўгирувчи, аниқ иш юритиб, шубҳадан нари бўлган;

— саккиз хислат жоҳил табиатидан келиб чиқади: сабабсиз ғазаб, беҳақ нарса улашиш, бўлмаган ишлар билан баданни чарчатиш, дўсти сенинг душманинг бўлмиш кишини яхши билишга интилмаслик, яқин бўлмаган одамга сир айтиш, синалмаганга ишонч билдириш, вафосиз, ақлсиз ҳақида яхши фикрда бўлиш, фойдасиз кўп гапириш;

— зулм ўтказган подшоҳ шоҳлик карамидан ҳам, эркидан ҳам маҳрум бўлади. Пасткашликка юз тутиб, тубанлашади ва подадаги мол сифат бўлиб қолади;

— вафо кетса бало келади:

— сабр ўлган жойда қасос яшайди;

— хиёнатлар келган жойдан баракотлар қочади;

— ҳазил жиддийликнинг офатидир; ёлғон ростликнинг душманидир; шафқатсизлик адолатни ҳалок этгувчидир; подшоҳ ҳазил ишлатса ҳурмати кетади; ёлғон ишлатса қадрсизланади; шафқатсизлик ўз султонини ҳам ҳалок қилади;

— қатъийлик имконият борлигида фурсатдан фойдаланишдир; сусткашлик вақтни бекор ўтказишдир;

— риёсат гўзал сиёсат биландир, унинг талаби азобларга чидашдир;

— очликка бардош бериш яхшилик уруғини сепмоқликдир; фазилатлар кишини улуғлайди; яхши хулқ-атвор ишларнинг ривожидир;

— агар фикр ундан фойдалана олмайдиган одамда, қурол уни ишлата олмайдиганда, мол уни сота билмайдиганда бўлса, ишлар пачавадир;

— қатъий одамнинг фикр танлашда мушкул аҳволга тушиб қолишини бир дона дурни йўқотган одам билан солиштириш мумкин. У дур тушган жойдаги тупроқни йиғиб, элакдан ўтказиб, ахири топади. Қатъий одам ҳам шундай қийин шароитда қолганида соғлом фикрларни йиғиб, кераксини четга чиқараверсиб, ниҳоят ўзига керак фикрни топади;

— қаттъийлик камчилик бўлмаганидек, ожизлик ҳам шараф эмасдир, чунки қатъийлик муваффақият келтиради, ожизлик эса ёлғизлик;

— ишларнинг қуввати тадбирдадир; тадбир маслаҳатдадир; маслаҳат эса ўз мансабига лойиқ вазирлардадир;

— ўзингдан пастларга нисбатан фозил бўл; тенгқурларингга нисбатан адолатли бўл; ўзингдан юқоридагиларга иззатда ва ҳурматда бўл; тадбирнинг жилови шулардадир;

— оқилнинг вазифаси Аллоҳ ҳаққига таъзим ва шукр қилиш; султон ҳаққига тоатда ва насиҳатда бўлиш; ўзига келганда хайрлик ишларга интилиш, ёмон ишлардан қочиш; дўстлар ҳаққида вафо кўрсатиб, ёрдам қилиш; омма ҳаққига келганда уларга азият етказмаслик, ҳусни муомалада бўлиш; қудратли бўла туриб, адолат ила иш қилиш;

— бойликдан бузилмаган, чорасизликда таслим бўлмаган, мусибатлардан синмаган, ҳар бир ишнинг оқибатини ўйлаб иш қилган комил инсондир;

— камол уч нарсададир: динда фикх ила иш юритиш; кулфат тушганда сабр қилиш; ҳаётда нарсаларнинг қадрини билиш;

— одамнинг маҳкамлиги уч нарса билан ўлчанади: қўлига кирмаган нарсага ишончини йўқотмаслик, қўлга кирган нарсага шукр қилиш ва ўтган ишга саловот дейиш;

— иймоннинг чўққиси тўрт нарсададир: ҳукмга сабр қилиш; пешонага битилганга шукр қилиш, ихлос билан Аллоҳга суяниш; худо йўлига ўзини бағишлаш;

— диннинг ўрнини боса оладиган нарса бўлмайди; ўтган кунлар қайтмайди; жоннинг ўринбосари йўқ;

— бу дунёга келиб, ҳаёт оқимига тушган одам хоҳишидан қатъи назар шу оқимда кетаверади;

— хаёли сахий одам доим кўмакка тайёр бўлади;

— шикоятларга эътиборсизлик пасткашлик белгисидир;

— туҳфасини қайтариб олувчи тубанликка юз тутганидир;

—тўрт нарсанинг ози ҳам кўпдир: оғриқ, фақирлик, ор, адоват;

— ўзининг қадрига етмаган бировникига ҳеч қачон етмайди;

— ўзининг ишидан бош тортган, ўзганикини қилишга мажбур бўлади;

— ота-онага эътиборсизлик ўз ҳоҳиши билан ақлдан озишдир;

— ўзининг ҳурматини билмаган ўзганинг олдида кўтарилмайди;

— ёдда тутгин: ҳар бир неъматнинг ниҳояси, ҳар бир балонинг ошкораси бордир;

— адолат зулм устидан ғолиб келмас экан, бало-ю офатларнинг кети бўлмайди;

— неъматнинг заволи, қасоснинг кучайишига зулмнинг ўзи кифоя;

— умид яхшиликдан ажратгувчидир, очкўзликни тарк этиш хавф-хатардан қайтаргувчидир, сабр-зафар келтирувчидир, нафс эса ҳар бир балога бошлагувчидир;

— маошнинг кучи билан қарамларнинг аҳволи яхшиланади, ихлос қилган тақдирланади, бадан саломат бўлса муҳаббат ундан жой олади, ҳаром нарсалардан нарида бўлган раббининг ризолигига етишади, ҳикмат билан илм сирлари очилади, ризолик осойишталикка олиб боради, ақл билан ишларнинг ечими келади, бало келганда инсон фазилатлари намоён бўлади, сафар чўзилса соғинч ўти алангаланади, ҳайратга келганда эркакларнинг ақли зоҳир бўлади, кишининг ахлоқи сафарда билинади, йўқчиликда саҳоват билинади, эркак ҳақиқати у ғазабга келганда билинади, солиҳ одоб илмни зиёда қилади, айбларни йўқ қилиш учун хатолардан холи бўлмоқ керак, зоҳидлик орқали ҳикматга эришилади, амалнинг қуввати тавфиқ билан, ғоя бор жойда ғайрат бўлади, ишонч билан қийинчиликлар енгилади, меҳр-муҳаббат кўздадир, биродарлик зоҳидликдадир;

— алоқаларнинг давоми вафодандир;

— илмни эгаллаш олим кўрсатган йўлдан боришдадир;

— аброрларнинг суҳбатида бўлиш ниятнинг собитлигидандир.

Филология фанлари доктори
Маҳмудхўжа НУРИДДИНОВ нашрга тайёрлаган.

Муносабат

АНДИШАНИ БОШҚАЧА НОМЛАМАНГ

Биз транспортда қисилиб-қийналиб юришга жуда кўникиб кетганмиз. Автобусларнинг орқа эшигига осилиб кетаётганларни кўраверииб, хавотир олмаймиз. Кўзимиз пишиб кетган...

Бир одам автобусда кетаётса ёш йигит тирсаги билан туртиб юборибди. Ургандан туртган ёмон, деймиз. Ростда, қоқ суяк билан оч биқинингизга туртиб қолса, кўзингиздан олов чақнаб кетади. Ҳалиги одам йигитга қараса жим. Узр сўраш хаёлигаям келмайди. Шунда йигитга:

— Кечирасиз ука, белим тирсагингизга тегиб кетди, — деган.

Бу энди чинакам ўзбекона лутф.

4-9-йўналиш бўйича юрадиган ҳамма трамвайлар «Ҳамза» метро бекатига етиб келганда тўхтаб, одам йиғади. Гоҳо бу ҳолат чўзилиб кетганидан, йўловчиларнинг асабий овози эшитилади:

— Юрмайсанми энди?!

— Инсоф борми ўзи?!

— Яна қизил чироққа қолдик-ку!

Бирон жойга шошилиб турган одам уларнинг ҳолини тушунади.

— Ҳамма индамагандан кейин шунақа бўлади. Агар қўйиб берсанг трамвайнинг томини ҳам одамга тўлдириб олади булар.

— Ростовда трамвай ҳайдовчиси ва паттачини йўловчилар роса изза қилишибди, шунақа қилган экан.

— У Ростов. Бу ерни Ўзбекистон деб қўйибди. Ҳозир ийди-Рамазон ойи, бировнинг дилини оғритиб бўлмайди. Ҳар бандаининг ўзига инсоф берсин. Ифторгача уйга етиб олсак бўлди-да.

Ҳар икки одам ҳам ўзича ҳақ. Агар трамвайдагилар олтмиш одам бўлса, 5 дақиқадан вақтини йўқотса, 3 соат вақт беҳуда кетади.

Бу фурсатда Бекободдан чиққан автобус Тошкентга етиб келади. Шу ўринда яна бир мулоҳаза: таниш трамвай ҳайдовчисининг мақтаниши рост бўлса, кунига 1000 сўмдан туширар экан...

Халқимиз хўп ажойибда. Ўғри бўл, инсофли бўл, дея нақл ҳам яратиб қўйибди. Шу боиски, ўғрисига-да инсоф тилаган элнинг улуғлари кўп.

Йўлимизни яқин қилиб, манзилга элтиб қўяётган ҳайдовчиларга йўллари бехатар бўлишини тилаймиз. Лекин андишанинг отини ўз билганларича номламасинлар. Уларга ҳар нарсанинг чек-чегараси, меъёри борлигини эслатиб қўймоқчимиз, холос.

Раҳим ТЎРАЕВ.

Аёл зотини кўкларга кўтариб мақтамаган шоиру ёзувчи, куйламаган ҳофиз бўлмаса керак. Ҳақиқатан ҳам аёллар борки, ҳаётимиз гўзал, уйимиз саранжом-саришта, дастурхонимиз файзли. Аёл борки, олам мунаввардир.

Хизмат юзасидан эри устидан арз қилиб келган аёлларни кўп учратаман. Бир куни иш жойимизга икки кичик боласини етаклаб бир аёл кириб келди. Ўзини қувноқ кўрсатишга уринса-да, унинг ичини аллақандай ғам кемираётганини юзидан билиб олиш мумкин эди. Салом-аликдан кейин нима иш билан келганларини сўрадик.

Ҳаёт сабоқлари

АЁЛ ҒАМ КЎРМАСИН

Аёл бир болалари, бир бизга қараб сўзлай бошлади:

— Тоҳир ака билан севишиб турмуш қурганмиз. Ўртамизда мана шу икки фарзанд бор. Ғурурланиб айтишим мумкинки, аввалги ҳаётимиз жуда яхши кечди. Ҳатто ҳамма ҳам ҳавас қиларди, бизга қараб. Турмуш ўртоғим ҳам мен ҳам ишлаб оилага топган-тутганимизни олиб келардик. Бирон нарсадан камчилигимиз йўқ эди. Аммо кейинги пайтда Тоҳир акам ичадиган одат чиқардилар. Тўйдан олдин ичиш нималигини билмасдилар. Дастлабки пайтлари ошна-оғайнилари билан ичган бўлсалар, ичгандирларда деб кўнглига тегмай индамай қўя қолдим. Бироқ ичкиликнинг одамни шунчалик тез бузишини ўйламаган эканман. Ҳаётда арақ туфайли қанчадан-қанча оилаларнинг бузилиб кетганлигини билсам-да, Тоҳир акамнинг шунчалик тубан кетишларини тасаввур ҳам қилолмасдим. Афсус, янглишган эканман.

Аёлнинг айтишича, турмуш ўртоғи бир-икки марта дўқ-пўписа қилиб уни уйдан ҳам ҳайдаб юборган. Ҳақоратомуз гапларни эшитавериб, сабр косаси тўлган бечора аёл маҳалла қўмитаси ва бошқа тегишли жойларга мурожаат қилган экан. Кўпчиликнинг даккисига қарамай Тоҳир ичкилик ичишни тўхтатмади. Аксинча ҳотинини баттар эза бошлади.

— Ҳаётимиз шундай давом этаверса ўзимни-ўзим бир нарса қилиб қўяман, — дейди аёл кўз ёшларини тўхтатолмай.

Аёлга тасалли бердик. Бундай йўл тутиш ниҳоятда хатарли эканлигини айтдик. Бир-биридан ширин фарзандларининг келажаги ҳақида қайғуриши лозимлигини тушунтирдик.

Эндигина ҳаётга қадам қўяётган норасидалар оиладаги ота-онанинг бир-бирига бўлган муносабатидан тарбия оладилар. Истаймизми, йўқми эр-хотиннинг ўзаро жанжаллари уларнинг тарбиясига салбий таъсир қилади. «Қуш уясида кўрганини қилади», деган гап ҳам бекорга айтилмаган.

Шарқнинг буюк алломаларидан бири Абул Фарож шундай деб ёзганди: «Ичган одам тўрт сифатга эга бўларкан. Дастлаб у товусга айланиб, ўзини-ўзи кўз-кўз қилар экан. Ҳаракатлари равон ва улуғворлик касб этар экан. Кейин маймун қиёфасига кириб, ҳамма билан ҳазиллашиб, майнавозликка ўта бошларкан. Ундан сўнг шерга ўхшаб, ўзига бино қўяркан, мағрурлиги тутиб, кучига ишониб кетаркан. Лекин охирида чўчқага айланиб, чўчқа сингари ахлатга ағаниб ётаркан».

Тоҳиржоннинг аҳволи ҳам ана шунга ўхшаб кетади. Агар эс-ҳушини йиғиб олмаса, болалари ва аёлидан ажралиб қолиши ҳеч гап эмас.

Афсус, ҳаётда шундай эркакларимиз ҳам бор. Сурункали ичкиликка берилган инсонлар тўрт оёғида ҳам қоқиладилар. Жамиятга ҳам, оилага ҳам зарар етказишади.

Мирза АБДУЛЛАЕВ,
Тошкент шаҳар Ички ишлар бош бошқармаси ходими.

Табобат

ТИҒ ТЕККИЗМАЙ

Мисрда умуртқа поғонаси тоғайи билан боғлиқ оғриқни бир ҳафта давомида жарроҳлик амалиётисиз даволашга муваффақ бўлинди.

Даволаш факультети декани Имом Ан-Нажмий стулда кўп ўтириб ишлайдиган кишиларда учрайдиган ва умуртқа поғонаси тоғайи билан боғлиқ оғриқни операциясиз даволашга эришилганини маълум қилди. Бу янги даволаш йўлини Американинг Техас университети устоз-домласи, фан доктори Муҳаммад Ас-Сабоҳ кашф этди ва Қоҳирадаги энг йирик шифохоналардан бирида синаб кўрди. Тажриба ўтказилган 10 беморда ҳам ўта ижобий натижа кузатилди. Имом Ан-Нажмийнинг таъкидлашича, даволаш жараёни электрон қурилма назорати остида, ярим соат давомида махсус ёстиқлар ёрдамида амалга оширилади. Бу жараён бир ҳафта давомида 5 марта ўтказилади. Натижада умуртқа поғонаси тоғайининг силжиши ва асаб тўқималарини эзиши сабабли пайдо бўлган оғриқлар қолади. Шифокор бундай хасталикка учрамаслик учун стулда ярим соат ўтиргач, 2 дақиқа давомида туриб юриш, бирон ҳаракат қилиш зарурлигини таъкидлайди. Чунки, киши ўтирганида унинг умуртқа поғонасига тушадиган куч 140 фоиз бўлса, олдинга энгашиб ўтирганда у 180 фоизни, тик турганда эса 100 фоизни ташкил этар экан.

КУЛЧА НОН ХОСИЯТИ

Тадқиқотлар Мисрнинг маҳаллий кулча нонлари рак касалининг олдини оладиган моддаларга эга эканлигини кўрсатди.

Олиб борилган тадқиқотлар Мисрнинг кепакли маҳаллий кулча нонлари таркибида йўғон ичакнинг кўричакдан тўғри ичаккача бўлган қисмида рак касали пайдо бўлишининг олдини олишга қодир таъсирчан моддалар мавжудлигини кўрсатади. Бу моддалар йўғон ичакнинг шу қисмида озиқ-овқатлар ачиши натижасида ҳосил бўладиган ва ўша ерда рак хасталиги аломатларини вужудга келтирадиган Phytic Acid моддасини зарарсизлантириш қувватига эга экан. Айни чоғда бу кепакли кулча нонларда кўп миқдорда буғдой толатаначалари мавжудлиги туфайли қабзиятнинг олдини олиш билан бирга танада чиқиндилар ҳосил бўлишидан ҳам сақлар экан.

КЎЗ ЖАРРОҲИНИНГ КАШФИЁТИ

Мисрлик кўз жарроҳининг кашфиёти Швейцариялик ҳамкасблари таҳсинига лойиқ бўлди.

Қоҳира университетининг тиббиёт факультети кўз жарроҳлиги кафедрасининг устоз-домласи Шариф Муҳаммад Шиита узоқни яхши кўролмаслик ёки кўз гавҳарининг хира тортиши билан боғлиқ жарроҳлик операциясидан кейин кўз тўр пардасининг ажралишига олиб келадиган кўз тўри тешикларини даволашда улкан муваффақиятларга эришди. У бу ўта сезувчан ердаги тешикларни пайвандлашнинг янги йўлини кашф этди. Бунда у бемор қон таркибидаги табиий бириктириш хусусиятига эга бўлган ҳосилалардан пайвандловчи модда сифатида фойдаланди.

Миср матбуоти хабарларидан.

Алишер Навоийнинг 556 йиллигига

ИЙМОН БУЛОҒИ

Алишер Навоий ўз салафлари Аҳмад Яссавий, Юсуф Хос Ҳожиб, Низомий, Аҳмад Югнакий, Лутфий, Хоразмий, Атоий, Саъдий, Ҳофиз Шерозий каби улуғ устозлари анъаналарини чуқур мутолаа қилиб, улар анъанасининг муносиб давомчиси, янги фикр ва ғоялар куйчиси даражасига кўтарилди.

Алишер Навоий Шарқ шоирлари анъанасига мувофиқ ўзининг ҳар бир йирик асарларини «Бисмиллоҳир Раҳмонир Роҳийм», Аллоҳга ҳамду сано ва Муҳаммад пайғамбаримизга дуруду саловатлар айтиш билан бошлайди. У ҳатто «Тарихи анбиё ва ҳукамо» номли асарида барча пайғамбарлар, донишманд олиму уламолар ҳақида алоҳида-алоҳида маълумотлар беради.

Навоийнинг илоҳий мавзудаги асарлари орасида «Муножот» номли насрий асари алоҳида қимматга эга. Чунки мазкур асарида Навоий Аллоҳга ўз номидан тавба-тазаррулар қилиб, ўз ҳаётида йўл қўйган хато ва нуқсонлари, ноўрин исён руҳидаги фикрлари учун узр изҳор этиб, илтижолар қилади. Бундай илтижо фақат Навоий учунгина хос бўлмай, балки барча мўъмин-мусулмонлар учун ҳам хосдир.

Айниқса Навоий ҳаж зиёрати учун дўсти ва ҳукмдор Султон Ҳусайн Бойқародан изн олади, аммо Ҳусайн Бойқаро ҳар сафар ҳаж зиёратини орқага суриб, кечиктиради. Ниҳоят умрининг охирларида муқаддас Каъбага бориб Аллоҳдан қиладиган илтижо-изтиробларини шу ерда изҳори дил қилиб мазкур «Муножот» асарини ёзган бўлса ажаб эмас. Бу асарни дунё фондларидан топиш ва тадқиқ қилишда профессор, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби раҳматли Ҳамид Сулаймон ва зукко олима Суйима Ғаниеваларнинг хизматларини алоҳида таъкидлаб ўтиш жоиздир.

Асардаги айрим ўринлар билан танишайлик.

● Исминг жамъи сифати — асмои ҳусно, раҳмонлиғ ва раҳимлиғингға юз минг ҳамду сано. Раҳим ҳам сен, раҳмон ҳам сен, азим ҳам сен, субҳон ҳам сен.

(Жамъи исмларинг гўзал, раҳмон ва раҳимлиғингга, яъни барча инсону жонзотга ризқ бериб, уларга раҳм шафқат қилганинг учун сенга юз минг ҳамду сано. Сан азим — (буюк) ва субҳон (пок зотсен).

● Илоҳи иноятингга умидворманким, гуноҳим беҳаддур ва раҳматингға сазоворменки, хатову саҳвум беададдур. (Илоҳо гуноҳларим ҳисобсизлигидан иноятингга умидворман, хато-нуқсонларим кўплигидан раҳматинга сазовор бўлурман деб умид қиламан).

Навоийнинг бу хилдаги исломий руҳдаги фикрлари унинг катта-кичик жанрдаги шеърий асарларининг кўпчилигида кўзга яққол ташланади. Айтишларича унинг замондош дўстлари гап орасида Навоий исломий руҳда бирорта асар ёзмаган деган фикрни айтганлигини эшитиб, махсус «Сирожул — муслимийн» («Мусулмонлик чароғи») номли маснавий ёзиб, унда исломнинг иймон, намоз, рўза, закот ва ҳаждан иборат беш рукни ҳақида фикр юритган. Бу асар 1993 йилда «Нур» нашриёти томонидан Мунавварқори Абдурашидов қаламига мансуб «Ҳавойижи диния» номли қўлланмаси билан қўшиб чоп этилган.

Навоийнинг қатор ғазал ва рубоийларида ҳам илоҳий фикрлар маҳорат билан олға сурилган.

Жумладан, Аллоҳ мадҳи, пайғамбаримиз Муҳаммад саллолоҳу алайҳи ва саллам васфига бағишланган назмий парчалар диққатга сазовордир.

Илоҳо, подшоҳо, кирдигоро,
Санга очуғ ниҳону ошкоро

мисралари билан бошланган ғазал, шундай мисралар билан якунланади:

Навоий нафс зулмотиға
қолмиш,
Сен ўлмай Хизри раҳ
чиқмоқ не, ёро?
Қиёматда гуноҳин афв
этарга,
Расулингни шафиъ эт
кирдигоро.

Алишер Навоий ижодида биз умуминсоний туйғу ва ғояларни тараннум этувчи кўплаб шеърларга, севги-муҳаббат мавзуидаги ғазал, мухаммасларга ҳам дуч келамиз. Навоий шеъриятида:

Кимки бир кўнгли бузуғнинг
хотирин шод айлагай,
Онча борким, Каъба вайрон
бўлса, обод айлагай.

каби шеърий парчаларда инсонларни бир-бирига меҳрибон, ғамхўр бўлишга чақиради.

Алишер Навоийнинг асарлари бундан беш аср аввал ўз замондошларига қандай тушунарли бўлса, у ҳозир ҳам барча туркий халқларга шундай енгил ва осон тушунарлидир. Унинг неча-неча ғазаллари халқ ҳофизлари томонидан севиб ижро қилиниб келинмоқда. Ниҳоят, фикримизни улуғ устоз сўз санъаткори Навоийнинг «Қаро кўзум» ғазалидан олинган айрим байтлар таҳлили билан якунлаймиз.

Қаро кўзум, келу мардумлуғ
эмди фан қилғил,
Кўзум қаросида мардум
киби ватан қилғил.

(Яъни, ошиқ маҳбубасига одамгарчиликни одат қилиб, бир дам кўзим қаросида мардум каби ватан қилғил деб мурожаат қилмоқда. Бу ўринда мардум — халқ, кўз қорачуғи маъноларида сўз ўйини сифатида ишлатилган).

Хазон сипоҳиға, эй боғбон,
эмас монеъ
Бу боғ томида гар игнадин
тикан қилғил.

(Хазон сипоҳи етиб келгач, унинг йўлига ҳар қандай тиконлардан тўсиқ қўйсанг ҳам чора йўқ бўлганидек, агар инсон умри ҳам хазон фаслига кирган бўлса, уни тўхтатишнинг иложи йўқдир, дейди шоир).

Қаноат билан боғлиқ бир ривоятда шундай фикрлар баён қилинади: қачонлардир бир неча улуғ уламо фозил кишилар денгиз сафаридан қайтаётганларида тўфон кўтарилиб, кема ваҳимали чайқалади. Уларнинг ичидаги кексаларидан бири ҳар биримиз жонимиз каффорати учун бирорта садақа, ниёз қилайлик, деб мурожаат қилади. Улар орасидаги азизлардан бирининг ёнида назир қилишга арзигулик нарса йўғидан, «мен кемадан соҳилга омон чиқсам ҳаргиз фил этини емасман» деб қасамёд қилади.

Кўп кунли сафардан қайтаётган кема аста-секин тинчиб кема соҳилга яқинлашади. Эсон-омон кемадан чиққанлар қирғоқда егулик бирор нарса тополмай, оч-наҳор, толиққан ҳолда чўзилиб ётганларида улар яқинидан филнинг боласи ўтиб қолади. Очликдан тинкаси қуриган кишилар уни парчалаб, куйдириб озиқланадилар. Кечаси боласини қидириб келиб қолган филнинг онаси ҳаммаларини ҳидлаб, боласининг гўштини еганларни оёғи остига олиб эзиб ташлайди. Ҳалиги фил гўштини емайман деган киши омон қолади. Ҳатто она фил у одамни қаерга боришини сўраб, 8 кунлик йўлга кечаси саккиз соат шитоб йўл юриб, уни манзилига етказиб қўяди. У киши қаноатдан мақсадига етиб, ўша борган шаҳарининг шайхулисломлик мартабасига тайинланади.

Навоий ҳам инсон ҳаётида ҳар қандай чароғон, баъзан булутли, қайғули кунлар бўлса инсон қаноат билан ҳаёт кечиришга даъват қилиб бир рубоийсида ёзади:

Қонеъгаки махзан саодат
кам йўқ,
Жуз зумраи эъзозу шараф
ҳамдам йўқ.
Хурсандлиғ ойни киби
олам йўқ,
Ҳар кишидаким бўлса
қаноат ғам йўқ.

Алишер Навоийнинг беназир ижоди эзгулик, яхшилик, иймон-эътиқоднинг мангу қайнар чашмасидир.

Ҳасанхўжа МУҲАММАДХЎЖА ўғли,
ТошДУ ўзбек мумтоз адабиёти кафедраси мудири, доцент.

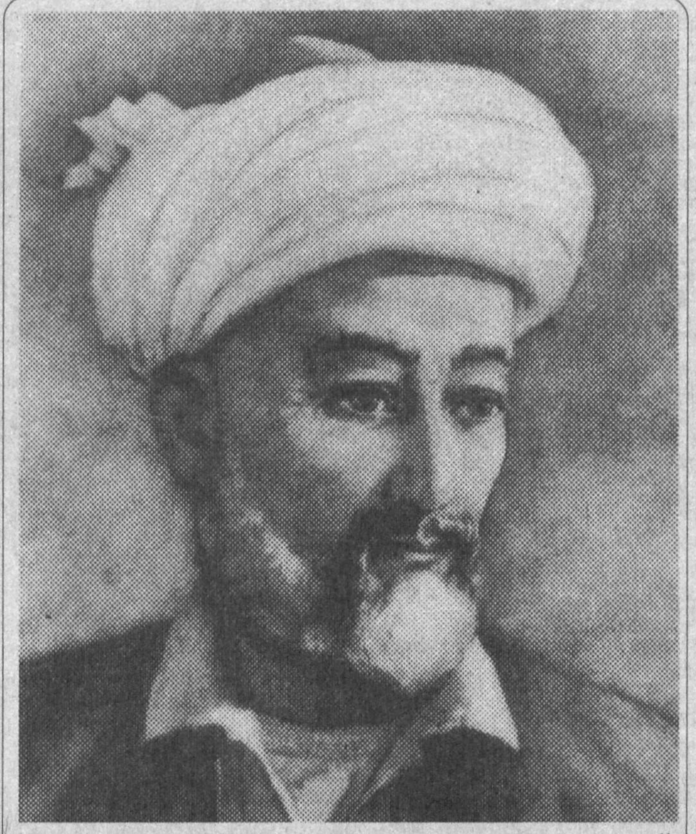

Алишер НАВОИЙ

ҒАЗАЛЛАР

Сени кўргач, дер эдим бир меҳрибоним бор эмиш,
Оллоҳ-оллоҳ, не бало ботил гумоним бор эмиш.

Оразинг моҳияту оғзинг сўзин шарҳ айларам,
Ваҳ, не табъи поку зеҳни хурдадоним бор эмиш.

Чок қил кўксумни, эй бадмеҳр, токим билгасен,
Тиғи ҳажрингдин не навъ озурда жоним бор эмиш.

Не ҳаёт эрди, ўлар ҳолимдаким кўргач мени,
Ноз ила деди, ҳануз ул нотавоним бор эмиш.

Жавҳари ишқин олурға халқ махфий нақдидек
Жон ичинда бир неча доғи ниҳоним бор эмиш.

Юз ғамим бор эрди, муғ кўйига киргач бўлди дафъ,
Ваҳки, мен ғофил, ажаб дорул-амоним бор эмиш.

Дерки, ёлқибмен Навоий унидин, ваҳ, яхшидур, —
Ким тирикликтин нишонтек бир фиғоним бор эмиш.

* * *

Санга иш жавлон қилиб майдонда чавгон ўйнамоқ,
Манга олдинда бошимни гўй этиб, жон ўйнамоқ.

Бош овучлаб эгма қомат бирла қолмон раҳшидин,
То тилар чобуксуворим кўнгли чавгон ўйнамоқ.

Кўз қаросин ўйнатур ҳар лаҳза ул мардумни, кўр,
Ҳиндуедекким эрур ойини қалқон ўйнамоқ.

Ўйнай-ўйнай айладинг куфр ила динимни бадал,
Оллоҳ-оллоҳ, бумудур, эй номусулмон, ўйнамоқ?!

Жавр тошин ул пари ўйнаб отай дер эл сари,
Ваҳки, бу девонаға етгач не имкон ўйнамоқ?

Ҳар сари ашким югурмак не ажабким, айб эмас,
Тийра уйдин чиққач-ўқ ёшларға ҳар ён ўйнамоқ.

Чарх ўюн бирла олур дин нақдин элдин, воқиф ўл,
Бу мушаъбид бирла бўлмас аҳли ирфон ўйнамоқ.

Ваъда кўп қилдинг Навоийға, ва лекин ўйнабоп,
Мунча бўлғай эл била, эй аҳди ёлғон, ўйнамоқ.

Ийд Рамазон арафасида

РУҲИЙ ПОКЛАНИШ ОЙИ

Кўплаб ҳамюртларимиз барча мусулмонлар учун азиз ва муқаддас бўлмиш Қуръони Карим нозил бўлган рамазон ойининг ўттиз кун рўзасини тутиб катта ажру савобларга эришдилар. Индинга эса юртимизда қутлуғ Рамазон ҳайити қувончу шодликлар ила байрам қилинади. Ана шу қутлуғ кун арафасида биз Тошкент шаҳрининг бош имом хатиби Абдуқодир ҳожи Мардон ҳожи ўғиллари билан муборак рамазон ойининг савобу фазилатлари, ийди фитрнинг ўзига хос хислатлари хусусида суҳбатлашдик.

— Тақсир, Республикамизда Инсон манфаатлари йили ҳисобланмиш ушбу йил бошидан рамазон ойи бошланиб, унинг файзли ва баракотли ўтишида улуғ хислатлар бўлса керак. Шундай эмасми?

— Бисмиллоҳир Роҳманир Роҳийм. Алҳамдулиллоҳ, фуқароларимизнинг кўкрагига мустақиллик шабадасининг текканi, истиқлол мевасидан баҳраманд бўлганлигининг аломати сифатида бу янги йилимиз Инсон манфаатлари йили деб номланишлиги ҳам ва йилнинг бошланишидан Аллоҳнинг раҳмати бўлмиш моҳи рамазон кириб келиши 1997 йилнинг халқимиз учун ўта қувончли, файзу баракотли кириб келишидан, унинг хайрли кечишидан муҳим далолатдир. Ўйлаймизки, йил бошидан юртимизга Аллоҳнинг раҳмати ҳам кириб келди. Пайғамбаримиз алайҳиссаломнинг сўзларига биноан бу ойнинг аввали раҳмат, ўртаси мағфират, охири эса бандаларни дўзахдан озод қилишлик дақаларидир. Алҳамдулиллоҳ, бу ойда мўмин-мусулмонлар, Аллоҳдан икки дунё саодатини умид қилувчилар кундузлари рўза тутиб, тунлари ибодатда бўлиб масжидларда таровиҳ намозларини ўқиб хатми Қуръонларда қатнашишга муваффақ бўлдилар. Зеро, рамазон ойи бандаларни бир-бирига меҳру муҳаббатли, оқибатли бўлишга чақирадиган, руҳий, маънавий, жисмоний покланадиган улуғ ойдир. Бу дуолар мустажоб бўладиган ойдир. Сарвари коинотнинг сўзларига биноан бошқа ойларда қилинган ибодатлардан кўра бу ойда қилинган ибодатларнинг баракоти зиёдадир.

Ҳадиси Қудусийда сарвари коинот рўзанинг аҳамияти, фазилатлари ҳақида шундай деганлар: Аллоҳу Субҳаноҳу ва Таоло: «Одам боласининг рўзадан бўлак барча амаллари ўзи учундир. Рўза эса мен учундир. Мен одам боласини рўза туфайли тақдирлайман».

— Қутлуғ рамазон ойининг ичида яна бир шарофатли тун борки унинг номини «Лайлатул қадр» деб атайдилар...

— Дарҳақиқат, рамазон ойида Аллоҳу Субҳаноҳу ва Таоло бир файзли тунни яратганки, у қадр — тақдир туни деб номланган. Бу тун учун яратган раббимиз муқаддас Қуръони Карим китобида алоҳида сура нозил қилганлар. Ва у суранинг номи «қадр»дир. Сарвари коинот Муҳаммад Мустафо Саллолоҳи алайҳи васаллам бу тунни бир сўзларида охирги ўн кунликнинг тоқ кечалари деб марҳамат қилганлар. Ўзбекистон фуқаролари учун рўзанинг 26 чидан 27 га ўтар кечасини тоат-ибодатда қадр туни сифатида ўтказиш одат бўлиб қолган ва бу йилги рамазони шарифда ҳам қадр кечаси зўр ихлос билан ўтказилди. Шуниси эътиборга моликки, бу тунда қилинган ибодат Аллоҳнинг сўзига биноан минг ойлик қилинган ибодат билан баробардир. Бу Аллоҳи Субҳаноҳу ва Таоло ер юзидаги барча фаришталарни тушириб, ўз саломини йўллайдиган, раҳматини ёғдирадиган тундир. Бир сўз билан айтганда, инсонлар тақдирини ҳал қиладиган ва дуолар мустажоб бўладиган тун. Илоҳим, барча бандаларимиз ушбу тунда қилган дуою ибодатлари қабул бўлган бўлсин, юртимиз тинч, фуқароларимиз осойишта яшасин.

— Индинга барча мусулмон оламида бўлгани каби бизнинг юртдошларимиз ҳам Рамазон ҳайитини катта қувончу хурсандчиликлар ила байрам қиладилар. Ушбу байрамнинг ҳам ўзига хос томонлари хусусида сўзлаб берсангиз.

— Алҳамдулиллоҳ, истиқлол шарофати билан муҳтарам юртбошимизнинг Фармонларига биноан мусулмонларнинг байрами бўлмиш ийди фитр ва ийд ул азҳо, яъни Рамазон ва Қурбон ҳайитлари давлат байрами куни деб эълон қилиниши барча юртимиз аҳли, мўмин-мусулмонларни беҳад шод этди. Дарҳақиқат, ушбу икки ҳайит мусулмонларнинг ҳақиқий байрамлари ҳисобланади. Мана шу кунда, яъни ийди фитрда ҳайит намозини ўқигандан сўнг фитр садақаларимизу закотларимизни мискину бечора камбағалларга беришлик, уларни ҳам хурсанд қилишлик вожибдур. Шу куни мўмин-мусулмонлар яратганнинг муборак ойида бениҳоя савобларга муяссар бўлганликлари билан бир-бирларини муборакбод этадилар. Бу беморлар, кўнгли яримталар, ота-оналару, қавму-қариндошлар зиёрат қилинадиган, гина-кудуратлар кўтариладиган кун.

Мана шундай имкониятлар давлатимиз томонидан яратилган бир пайтда марҳуму марҳумаларимиз ҳақларини адо этишлик, уларнинг руҳларини шод этишлик юқорида айтилган амаллар билан бажарилганда мақсадга мувофиқ бўлур эди.

Афсуски, ҳали ҳамон кўпинча майит чиққан хонадонларда ҳайит кунларида байрам қилишлик эмас, балки мотам ҳолатлари кўзга ташланади. Бу кунда ўйнаб-кулишлик, хурсандчилик қилиш даркор, бироқ уни билиб-билмай мотам кунига айлантиришади. Бу исломда йўқ бир иллат, хурофотдир. Исломда бир муслим-муслима вафот этса, уч кун мотам қилишлик буюрилган. Эри вафот этган аёл эса шариат бўйича 4 ою 10 кун мотам қилишга ҳақли. Шунда ҳам ҳар қандай хурсандчилик қилиш мумкин, лекин ўзига турли-туман йўллар билан зеб бериши, эркакларни ўзига тортадиган кийим ва тақинчоқларни тақиши жоиз эмас. Мана шу байрамни ҳаммамиз хурсандчилик билан, қариндош-уруғларимизни зиёрат қилиш, беморларнинг ҳолидан хабар олиш, камбағал-мискинларнинг кўнглини кўтариш, ота-оналару бола-чақаларимизга шодлик бахш этиш билан ўтказсак ҳар тарафлама бизга фойдалидир.

Умуман, шу кунларда ўтганларимизни тиловати Қуръон билан руҳларини шод қилишлигимиз дуруст. Лекин биз мусулмонлар бир нарсани яхши билишимиз керак, ота-онамиз, ўтган марҳум ва марҳумаларимиз, биздан умидвор бўлганлар руҳларини ҳар доим шод этишимиз гарданимизда турган вазифадир. Фақат ҳайит — байрам куни Қуръон тиловат қилинг, ўша куни у мустажоб бўлади, деган бирор бир манба йўқ.

Фурсатдан фойдаланиб яратгандан шуни тилар эдимки, қутлуғ бошланган ушбу йилимиз файзли, баракотли бўлсин, тўкинчилик билан ўтсин, ҳаммамизга бу муборак ийди фитр — Рамазон ҳайити муборак бўлсин. Шу ойда қилинган барча ибодатларимизу тутган рўзаларимизни Аллоҳ қабул айлаган бўлсин, дуоларимизни мустажоб қилсин. Бу йил ўз номи билан Инсон манфаатлари йили бўлганлиги боис ҳар биримизга меҳр-муҳаббат, оқибатли бўлишимизни Аллоҳ насиб этсин. Мана шундай бутун фуқаролар, элию динининг ташвишидан, тинчлик, барқарорлик, иқтисодиётни кўтариш саъй-ҳаракатларида юрган ҳурматли юртбошимизу у кишининг сафдошларини ҳам Аллоҳ олиб борадиган ишларини ривож айлаб, ушбу қутлуғ кунларни уларга ҳам муборак айласин. Аллоҳ юртимизни ёмон кўзлардан, бало-қазолардан ўзи асрасин. Ҳар биримиз Яратганнинг олдида унинг ҳаққини, Ватан олдида фуқаролик ҳаққини адо этишлигимизни Аллоҳ ҳаммамизга муяссар айласин.

Суҳбатдош
Дилшод ИСРОИЛОВ.

ҲАДИСЛАР

◆ Тилидан ва қўлидан мусулмонлар саломат бўлган, озор топмаган киши мусулмондир. Одамлар моллари ва жонларига зарар етказмаслигига ишонилган киши мўминдир.

◆ Кимки ризқим улуғ, умрим узун бўлсин деса қариндош-уруғларига, ҳамюртларига меҳр-оқибатли бўлсин.

◆ Инсон инсон учун бир-бирини суяб турган икки бино янглиғ бўлмоғи лозим.

◆ Ҳар нарсанинг калити бор. Жаннатнинг калити — мискин, фақирларни севишдир.

◆ Ҳар бир қилинадиган яхшилик садақа савобига тенгдир.

◆ Илм ўрганиш ҳар бир мўмин учун фарздир. Илм толиби учун ҳамма нарса, ҳатто денгиздаги балиқлар ҳам гуноҳини сўраб истиғфор айтади.

◆ Қариндошларга мурувват қилиш, хушхулқлик ва яхши қўшничилик юртни обод ва умрни зиёда этади.

◆ Яхшиликка далолат қилувчи билан уни бажарувчининг савоби тенгдир.

◆ Мўминларнинг яхшиси — унинг қўли ва тилидан бошқалар озор топмайдиганидир.

◆ Иймонли одам ваъдага вафодор бўлади.

◆ Бахтли одам фитна-фасодлардан четда юрувчи ва мусибатга сабр қилувчи кишидир.

◆ Фарзандларингизни иззат-икром қилиш билан бирга ахлоқ-одобини ҳам яхшилангизлар.

Биз билиб-билмаган дунё

ИБТИДО-Ю ИНТИҲОСИ ЙЎҚ...

Франг файласуфи Блез Паскалнинг рад этиш мушкул бўлган фикрларига кўра, инсон — имкониятлари қатъий чегараланган мавжудот ҳисобланади. Жисмоний имкониятларимиз-ку, ўзимизга яхши маълум, аммо ишонаверинг, онг, ақлий «заҳира»ларимиз ҳам буткул туганмас, чексиз эмас.

Дунёдаги барча синоатларни ўрганиш, англаш учун қобилиятимиз бўлгани ҳолда, шундай «туманликлар» ҳам борки, ҳарчанд уринмайлик, уларни ақл нуримиз ёритолмайди. Масалан, вақт ва чексизлик. Коинотнинг яралиши ва ҳаракати. Инсоннинг ҳаёти ва ундан мақсад. Ана шундай адоқсиз хаёлларга берилсангиз, барибир поёнига етолмай, охирида юрак тубидан «Э Худо, қудратингга шубҳа йўқ!» деган нола отилиб чиқади! Аммо умидсизланманг, барибир инсон имкониятларида гап кўп, бинобарин, бу борада тугал хулоса чиқаришга асло ҳаққимиз йўқ. Бир донишманд: «Инсоннинг табиати шундайки, у ҳатто олис ўтмишдаги воқеаларга ҳам бефарқ қарай олмайди», деганида нақадар ҳақ эди! Тўғри-да, масалан, «ер қандай пайдо бўлган? Ундаги ҳаёт қай тариқа яралган? Бошқа сайёраларда ҳам ҳаёт мавжудми?» каби сон-саноқсиз саволлар устида асрлар давомида қанчадан-қанча алломаи-замонлар бош қотиришган. Лекин... Якуний хулоса чиқарилганми? Албатта, ҳар бир ғоя муаллифининг ўз хулосаси бор. Аммо уни «Ҳақиқатан ҳам шундай бўлган», дея ким тасдиқлайди?

Хуллас, гапнинг буёғига қулоқ тутинг-а. Ғоялар, тадқиқотлар, хулосалар...

Нобель мукофотининг лауреати, франг олими Жак Мононинг фикрича, «Инсон, умуман ҳаёт — Олий Яратувчининг махсус режасига биноан яратилган мавжудот ҳамда ҳодисалар бўлиб, «улардан аввал нима бўлганлиги»ни ўйлаш эса тасаввурга сиғмайдиган номақбул ҳаракат ҳисобланади». Тахминий ҳисоб-китобларга кўра, сайёрамизнинг «ёши» тўрт миллиард йилдан зиёдроқ экан. Тирикликнинг энг дастлабки шакллари эса тахминан 3,5 миллиард йил бурун пайдо бўлган эмиш. Буни шундай тушуниш мумкинки, лаққа чўғдек (!) лангиллаб турган ер шари сал-пал совиши биланоқ, унда ҳаётнинг дастлабки «ғиштча»лари пайдо бўлган. Қандай қилиб, ахир? Тадқиқотчи Френсис Крик бу «ғиштча»лар Коинотдан келтирилган, деб ҳисоблайди. Хўп, шундай бўлган, ҳам дейлик. Яна савол туғилади: коинотнинг пайдо бўлганига (балки яратилганигадир?) тахминан 15 миллиард йил бўлибди. Аммо бошқа олимларнинг фикрича, шунча вақт ҳам «ҳаёт занжири»нинг дастлабки ҳалқалари — ДНК молекулаларининг табиий равишда пайдо бўлиши учун камлик қилади...

Шуни айтиш кераккi, бу муаммо хусусидаги фикрлар унчалик бирёқлама эмас, «Ҳаёт — шубҳасиз, яралиши («яратилиши» эмас!) табиий бўлган жараёндир». Аввалги фикр-хулосаларга буткул тескари бўлган бу ғоя бельгиялик тадқиқотчи Христиан де Дюве (айтгандай, у ҳам Нобель мукофотининг лауреати) га тегишли. Ўлик жисм (материя) ҳеч қандай «юксак куч»ларнинг аралашувисиз тирик материяга айланиши мумкинлиги баъзи тадқиқотларда ҳам кузатилган. Шундай қилиб,

ДЎЗАХИЙ ШАРОИТДА... ТУҒИЛГАН ҲАЁТ

Ўрта асрларда Оврўподаги алхимиклар идишда турфа усуллар ёрдамида «тирик ҳаёт» яратишга кўп уринганлар.

Аммо асримизнинг 50-йилларига келиб, америкалик кимёгар-талаба Стэнли Миллернинг шу мақсадда ўтказган тажрибасигина ҳақиқий илмий қийматга эга бўлди. Миллер, қадимги Ер атмосферасида тўпланган мураккаб молекулалар яшин (чақмоқ) чақнаши натижасида синтезланиб, ҳаётнинг дастлабки занжири туғилган, деб ҳисоблайди. У катта шиша шарни сув ва метан, водород, аммиак газлари билан тўлдириб бу муҳитнинг ичидан электр разрядлари ўтказди. Тез орада шишада «мавжланаётган ибтидоий уммон» тажриба натижасида пайдо бўлган биомолекула, аминокислоталардан тўқ қизил рангга бўялди. Худди шу янги бирикмалар ҳаёт пайдо бўлиши учун зарур бўлган «дастлабки ғиштча»лар ҳисобланади.

Голландиялик профессор Майо Гринберг эса мутлақо бошқача фикрни ўртага ташлади: «Ерга ҳаётни комета (думли юлдуз)лар келтиришган. Уларнинг газли думларида илк тирик ҳужайралар туғилган!» Гринберг ўз лабораториясида «комета шароити»ни яратишга уриниб кўрди. Метан, углерод бирикмалари ва сувни космик муҳит — Цельсий бўйича минус 269 даражада совутиб, бу муҳит ичидан ультрабинафша нурлар ўтказиб турди. Кейин-чи? У ҳам мураккаб органик бирикмалар яратишга эришди!

Ҳайратланмаслик мумкин эмас: кўпдан-кўп, турли-туман фаразлар айтилган, уларнинг аксарияти амалда ҳам тасдиқланган! Бу нимани билдиради? Она — Еримиз ҳаётнинг биз билган ва билмаган шакллари билан тўлиб-тошган экан... Яна мисолларга мурожаат этамиз. Мюнхенлик ҳаваскор тадқиқотчи Гюнтер Вехтерс «ҳаётнинг бошланишига... сув ости вулқонлари «туртки» берган», деган ғалати ғояни ўртага ташлади-ю, анча пайтгача профессионал олимларнинг кулгусига сабаб бўлди. Аммо микробиолог Отто Стеттлер батискафда «қора кашанда» деб номланган сув ости вулқонига тушди-ю, кулгуларнинг асоссиз эканлиги маълум бўлди. Тадқиқотчи, «жаҳаннамий» шароитларга қарамасдан, бу ерда ҳақиқий фантастик ҳаёт манзараларини кўрди: Ажабтовур ўсимликлар, улкан чувалчанглар, баҳайбат краблар... Улар бир неча километр чуқурликда, қуёш нури бутунлай тушмайдиган, даҳшатли босим остида, бунинг устига Цельсий бўйича 300 даражадан зиёд ҳароратда қандай яшаяпти? Ақлга ҳеч сиғмайди! Ахир атиги 42 даража иссиқликдаёқ оқсил моддалари парчалана бошлайди-ку? Сув ости жаҳаннами қаъридан яна шундай бактериялар топилдики, булар ҳам мюнхенлик тадқиқотчининг «башорат»ларини батамом тасдиқлади. Унинг «дўзахий шароитда туғилган жон, бутун ҳаёти давомида жаннатга йўл қидиради», деган жумласи афсонавий шуҳрат қозонди.

Қисқа мақоламиз орқали қайси фикрни олға сурмоқчимиз? Инсон фан-техника чўққиларини борган сари забт этиб, коинот сирлари билан танишмоқда. Ўзга сайёраларда ҳаёт борми, йўқми деган азалий муаммо устида ҳамон бош қотиряпти. Бу йўлдаги ютуқлар кўп. Аммо... Ўзимиз туғилиб, яшаётган Она — Еримизнинг ҳам ҳали очилмаган сир-синоатлари худди коинот каби чексиз экан... Биз юқорида инсон онги имкониятларининг «чегараланганлиги» ҳақида донишманднинг фикрини айтгандик. Лекин онгимиз барибир, ҳеч қандай «чегара»ни тан олмай, сирлар уммонида бетиним олға сузаверади. Шу ўринда атоқли шоиримиз Абдулла Ориповнинг «Онг монологи»даги ушбу сатрларни келтириш ўринлидир:

Билмасман, қайдадир
менга ибтидо,
Билмасман, қайдадир
менга интиҳо...

Беҳзод ЭГАМОВ.

«ГИПС КЕЛИН»

(Ҳажвия)

Болтабой ОДИЛ,
қозоқ адиби.

Саду чол жиғибийрон.

— Ҳой, тентак, — дейди у ўғли Берсинбекка. — Фотиҳа бузган ўнгланмайди, эшитганмисан? Ҳеч бўлмаса ёзгача чидасанг ўлармидинг?

Кампири Батима чолини чимдиб олди:

— Бўлар иш бўлди. Буни юргани шу бўлгандан кейин. Секин, келин эшитиб қолмасин. Овозингизни ўчиринг.

Чолнинг жиғибийрон бўлганича бор. Кенжа ўғил кутилмаганда эркакшода бировни олиб келиб ўтирса нима қилсин. Энди қудаси Саитқосимга нима дейди? Ахир қалин молини бериб, тўш қоқишиб қуда бўлишган эдику! Э, худо, яна нима кўргилигим бор экан!?

Саитқосимнинг қизи Оролга қуда тушганига анча бўлган. Келинни Саду чолнинг ўзи танлаган. Саитқосим унинг яқин дўсти. Қудағайи ҳам оққўнгил аёл. Уйига борсанг, борини дастурхонга тўкиб сочади. Сочи тақимини ўпган, қуралай кўз қиз унга ёққан эди. Баридан унинг чой узатишини айтмайсизми?

Саду чол бир борганида қудалик тўғрисида ундан-бундан гапириб ўтириб, эслатиб қўйганди. Саитқосим гап қотмади. Жавобини тўладан келган бойвучча қайтарди.

— Қиз бола бировнинг хасми, деганлар. Куда бўлиш ниятингиз бўлса, қизимизни сизга бермаганда кимга берамиз? Бироқ қизимиз ҳали ёш...

Саду чолга бойвуччанинг сўзи маъқул тушди. «Онасини кўриб қизини ол» деган нақл бор. Онаси яхши. Қизи қаёққа боради? Кўп ўтмай икки-уч овул оқсоқолларини олиб, қуда тушди. Айтган қалин молини берди. Фақат икки-уч қўй-эчкиси қолди. Қизни улар «ана бераман, мана бераман» деб юрганида, булар дабдурустдан ота заминга кўчадиган бўлиб қолишди. Кетма-кет қуда-қудағайига бориб, келинини тезроқ беришни илтимос қилди.

— Шошманг, қуда, — деди қудағайи. — «Шошилган — шайтоннинг иши»... Қизимизнинг майда-чуйдасини тайёрлаб улгуролмаяпмиз. Қаёққа шошиласиз? Қозоғистон мана ёнгинамизда. Яна бир келганингизда олиб кетарсизлар...

Саду чол ўринли сўзга розилик берди. Кўч-кўронини олиб келиб жойлашгандан сўнг, келинни туширмасдан кўнгли жойига тушмаслигини сезди. Яқинда бориб қудасининг уйида бир ҳафта ётиб қайтди. У ёқдан, бу ёқдан гаплашиб ўтирган бўлиб, икки кўзини бўлажак келинидан узмади. Ошхонадан кириб-чиқиши, кулимсираган юзи, сулув келбати қандай гўзал... Ҳаммасидан ҳам чаққонлигини айтмайсизми? Чол хайрият деб ичидан шукроналик этди. «Қизда камчилик йўқ», — деди ичида. — Бироқ, болам қадрини билармикан?! Боласининг феъли ўзига маълум-ку!»

Қудаси уни уйига кузатиб қўйди. Келини туйнукдан қараб турарди. «Айланайин», — деди у ичида, — биламан, сен ҳам қачон уйга бораман деб шошиб турибсан. Бир ой чидасанг, худо қўшган қўшағинг билан қўшиласан...»

Шундан кейин беш-олти кун ўтдими, ўтмадими, боласи уйга сочи бир тутам қизни олиб келди. Бунга куясанми, ўласанми? Энди қайси юзи билан қудаларига қарайди?

— Муҳаббат нима қилдирмайди, — деди кампири ҳеч ким йўғида чолини юпатиб. — Унаштириб қўйган ой жамол, сулув қизингизни олмасдан, «куйдим-ёндим» деб мени олиб қочган ўзингиз эмасмидингиз?!

Кампири топиб айтди. Ҳа, шундай, воқеа бўлган эди. Кейин хумори босилгандан сўнг, афсусланди. Тўйдан кейин ноғоранинг нима кераги бор?

Саду чол ишшайиб кулган бўлди. Дарров тўй тараддудига киришди. Яқин, узоқдаги қариндош, уруғларига тўйхат юборди. Довруғи етти маҳаллага машҳур бўлган тўй ҳам ўтди. Йиғилганлар тарқалишди. Энди чолу кампир янги келин билан юзма-юз қолишди.

Бундай қараганда келини чакки эмас. Ҳозирча қозон-товоқ орасида югуриб юрибди, фақат бироз удумларимизни била бермаслигини айтмаганда. Тили ҳам келишмайдими-ей...

Чол одатга кўра таомни еб бўлгач, келинига товоқни узатди. Шунда келин эгилиб, салом бериб товоқни олиши керак. Бошқа келинлар шундай қилишади. Бу эса товоқни отасининг қўлидан юлқиб олиб, ошхонага кириб кетди.

— Э, аттанг, авлодимизда бундай келин йўқ эдику! — деб ўйлади чол кўнгли ранжиб. Кечаси ҳеч ким йўғида чолу кампир бироз сан-манга боришди. «Қарға қарғанинг кўзини чўқимайди», кампири келинини ҳимоя қилди:

— Ҳали ёш, ўрганиб кетади.

Чол ундан баттар жаҳл отига минди.

— Каттага эгилиб салом бермагандан кейин келин деёлмайманда, — деди Саду чол. — Бели, оёқлари қотиб қолган... Эгилмайди...

Саду чол кейин уни «Гипс келин» деб атайдиган бўлди.

Қозоқчадан Қидирбой ТЎЛАБОЕВ таржимаси.

Бу — қизиқ

ИЛИҚ СЎЗЛАР БИЛАН ЭСЛАШАДИ

Волгабўйи немислари, Россия немислари, совет немислари... Бундан тахминан уч юз йил муқаддам нурли келажак излаб Германиядан Россияга келган немисларга нисбатан ишлатиладиган номлар рўйхатини яна давом эттириш мумкин. Буни қарангки, улардан ташқари яна «Хива немислари» ҳам мавжуд экан. Қаерда дейсизми? Ўзимизнинг Хоразмда, шундоққина Хивада.

Хива Ўзбекистоннинг шимолида жойлашган кичик бир шаҳар бўлса-да, аслида у, айтиш мумкинки, бутун Марказий Осиёда бетакрордир. Бу музей шаҳарда, гўёки тарих қотиб қолгандай. Шаҳарни зиёрат қилган сайёҳлар Хиванинг «Ичон қалъа» қисмида сақланиб қолган тор кўчаларни, пишган ғиштдан ишланган миноралар, мақбаралар, мадраса ва масжидларни томоша қилиб, лол қолмасдан иложи йўқ. Шаҳарнинг нафақат ўзи, балки аҳолиси ҳам ўзига хосдир. Хиваликлар бошқа хоразмликлар сингари Ўзбекистоннинг бошқа вилоятларидаги ўзбеклардан шевалари, расм-русмлари билан ҳам ажралиб турадилар. Хоразм мусиқаси бутун Марказий Осиёда маълум ва машҳурдир. Бироқ бугунги суҳбатимиз мавзуи хивалик немислар тўғрисида.

Маълумки, Россияни оврупалаштириш жараёнини бошлаган Пётр 1 ўз юртига кўплаб немисларни кўчириб олиб келган. Булар асосан, ҳунармандлар, меъморлар, ҳакимлар ва зобитлар бўлишган. Немисларнинг Россияга режали асосда кўплаб келиши олдинига Екатерина II, кейинроқ эса Павел I ва Александр I лар даврида рўй берган. Бу жараён 1842 йилгача давом этган. Бу пайтга келиб, Волгабўйи ҳудудида юзлаб немис колониялари юзага келган.

1874 йилда рус подшоси Александр II немис миллати вакиллари учун ҳам мажбурий ҳарбий хизмат белгилайди. Христиан динининг меннонит гуруҳига мансуб йигитлар учун эса ўрмончилик ишлари мажбурий қилиб қўйилди, чунки меннонитлар ўз диний таълимотларига кўра, армия хизматидан воз кечишлари лозим эди. Чор Россияси қўшини таркибида хизмат қилишни хоҳламаганларга подшо Александр II ўзига хос жазо белгилади, яъни уларни Марказий Осиёга сургун қилди.

Бадарға қилинганларнинг қирқ оиладан иборат бўлган гуруҳи Хоразмга қараб йўл олади. Йўлда чўл қароқчилари ҳужумига ва бошқа қийинчиликларга дуч келган немис оилаларининг фақат ярмигина Хивага эсон-омон етиб кела олди. Хива хони Муҳаммадхон Феруз кўчиб келганларга Хивадан узоқ бўлмаган «Оқ мачит» қишлоғидан бир неча ўн гектар ер ажратиб беради ва немис оилалари тезда деҳқончилик ишларига берилиб кетишади. Ундан ташқари, улар жуда яхши ҳунарманд бўлишиб, маҳаллий ёшлар уларга шогирд тушади. Янги кўчиб келганлар шундай қилиб, тез орада нафақат «Оқ мачит» қишлоғи аҳолиси ўртасида, балки қўшни қишлоқлар ва Хива шаҳри аҳолиси ўртасида ҳам ҳурмат қозонишади. Немис колонияси Хивада 50 йилдан кўпроқ яшади. Замонлар ўзгариб, совет ҳукумати барпо бўлди ва қишлоқларни колхозлаштириш жараёни бошланди. Колхозга киришни хоҳламаган немис оилалари 30-инчи йиллар ўрталарида мамлакат ичкарисига қайтадан сургун қилинди.

Биз яқинда ушбу қишлоқда бўлиб, қариялар билан суҳбатлашдик. Улар ўша немисларни ҳалиям яхши сўзлар билан эслашади. Сўз орасида улар «Отто» исмли немисни хивача «Отабой», «Александр»ни эса «Искандар» деб аташганини қайд этиб ўтдилар.

Юсуф ИСМОИЛОВ,
Мирзаали АКБАРОВ.

Бош муҳаррир Эркин ЭРНАЗАРОВ

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ШАҲАР ҲОКИМЛИГИ
Йўл-йўлакай йўловчи ташиш иши билан шуғулланувчи автобус, мўъжаз автобус ва енгил автомобиль эгаларига 1997 йилнинг 1 мартигача «Тошшаҳарйўловчитранс» давлат уюшмасининг транспорт ишини мувофиқлаштириш бошқармаси (1-Амир Темур тор кўчаси, 6-уй, тел: 34-82-08) билан шартнома тузишлари (лицензия олиш) лозимлигини
МАЪЛУМ ҚИЛАДИ

ШАҲАР ТЕЛЕФОН ТАРМОҒИ АБОНЕНТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!
1997 йил февралидан 21/24-АТС биносида 21/24-АТС, 22/23-АТС, 34/35-АТС, 32/33/36-АТС абонентлари билан халқаро ва шаҳарлараро телефон сўзлашувлари учун ҳисоб-китоблар бўйича ҳисоб-китоб гуруҳининг иши, шунингдек абонент ҳақини ва аҳолига кўрсатиладиган бошқа хизмат турлари бўйича ҳақларни қабул қиладиган касса иши ташкил этилган.
21/24-АТС манзили: Юнусобод даҳаси, 4-мавзе. Транспортлар: 51, 83-автобуслар, 22-троллейбус, 16-йўналишли таксининг «АТС» бекати.
* * *
94/97-АТС бўйича алоқа иншоотлари таъминланиши муносабати билан:
1. Лисунов кўчаси, 1-мавзедаги 120, 121-уйларда, Лисунов кўчаси, 4-мавзедаги 63, 64, 65, 66-уйларда яшовчи аҳолида 10 февралдан 16 февралгача;
2. Лисунов кўчаси, 4-мавзедаги 67, 72-уйларда яшовчи аҳолида 17 февралдан 23 февралгача алоқада узилишлар бўлади.
ТОШКЕНТ ШАҲАР ТЕЛЕФОН ТАРМОҒИ ВА РАДИОЛАШТИРИШ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ.

Дилмурод Алиев номига савдо-сотиқ учун 1996 йилнинг 1 мартидан 1997 йилнинг 27 февралига қадар берилган N 009631 рақамли гувоҳнома йўқолганлиги сабабли
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

«Акмал Икром Савдо» ҳиссадорлик жамияти жамоаси ушбу жамият ходими
Ҳаитвой Ғуломович УСМОНОВнинг
вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор қилади.

ҲАФТАЛИК КЎРСАТУВЛАР

10 февралдан 16 февралгача кўриб, дам олинг

ДУШАНБА, 10

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.30 «Ҳафтанома».
*
8.30 «Мусиқий саёҳат». Фильм-концерт.
8.55 «Алпомиш авлодлари». Спорт дастури.
9.15 «Морена Клара». Телесериал.
10.00 Янгиликлар.
10.05 Н. Ҳабибуллаев. «Фотиманинг саргузашти». Республика қўғирчоқ театрининг спектакли.
10.45 «Маърифат маскани».
11.15 «Вазият комида». Телесериал.
12.00 Ўзбекистон телерадиокомпанияси эстрада-симфоник оркестрининг концерти.
12.35 «Эркакли уй». Бадиий фильм.
14.00 Янгиликлар.
14.05 — 15.05 ЎзТВ хазинасидан. Ў. Ҳошимов. «Инсон садоқати». Телеспектакль. 1-қисм.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Эркатой».
18.25 «2000 йилдан сўнг». Телесериал.
18.45 «Нон таъми».
19.00 «Дилнавоз садолар».
19.05 «Диёр». Тележурнал.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Биржа ва банк хабарлари.
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 Буюк келажак сари.
21.20 «Дилнавоз садолар».
21.45 «Бу оқшом...».
22.05 «Вақт».
22.30 «Морена Клара». Телесериал.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Тунги тароналар.
00.15 — 00.35 «Ватан тимсоллари».

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Ёрилтош». Мульттўплам.
18.30 «Спорт қитъаси».
18.40 «Компьютер-Осиё».
18.55 «Мак ва Матли». Қизиқарли дастур.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Офисина» баридан чиққан фирибгарлар». Телесериал.
20.20 «Спорт қитъаси».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Кинонигоҳ».
22.30 «Спорт қитъаси».
23.00 «Бебаҳо лаҳзалар».
23.10 Кундалик.
23.15 Оҳанглар ва Эълонлар.
23.35 — 00.25 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.

III

17.55 Янгиликлар.
18.00 «Ўзбекистоннинг сержило тошлари». Телефильм.
18.10 Эълонлар.
*
18.15 — 21.40 Россия жамоат телевидениеси.
*
21.40 Эълонлар.
21.45 «Ўргимчак тўри». Телесериал. 6-серия.
22.30 «Шарқ ёдгорликлари». Телефильм.
*
22.55 — 23.25 Россия давлат телевидениеси.
*
23.25 Эълонлар.
23.30—23.35 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 Кўрсатувлар анонси.
18.50 «Мультькарусель».
19.05 Эълонлар.
19.10 «Умид».
19.40 Кечки сеанс. «Тақдир эгаси». Бадиий фильм (Ҳиндистон). 1-серия.
20.40 Эълонлар.
20.45 «Чироқ».
20.55 «Аёл».
21.25 «Минтақавий хавфсизлик».
21.40 «Спорт-тайм».
22.10 Эълонлар.
22.15 Кинематограф. «Тунги талваса». Телесериал.
23.05 «На-на». «Менинг жажжигинам».
23.30 — 23.40 «Хайрли тун!».

СЕШАНБА, 11

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Диёр». Тележурнал.
8.55 Биржа ва банк хабарлари.
9.15 «Морена Клара». Телесериал.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Ҳаммаси маҳалладан бошланади». Публицистик кўрсатув.
10.30 Инглиз тили.
11.00 «Қароқчи чоллар». Бадиий фильм.
12.30 Чанг тароналари.
13.00 «Оналар мактаби».
13.30 «Ғаройиб орол». Мультфильм.
13.40 «Қишлоқ стадионларида». Спорт дастури.
14.00 Янгиликлар.
14.05 — 15.05 ЎзТВ хазинасидан. Ў. Ҳошимов. «Инсон садоқати». Телеспектакль. 2-қисм.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 Болалар учун. «Кувноқлар даврасида».
18.25 «Аҳвол қандай, чемпион?». Жаҳон чемпиони Б. Файзиев.
18.45 «Санъат дўстликка чорлайди».
19.05 «Адолат». Ҳуқуқий-публицистик кўрсатув.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Ҳаёт синовлари». Публицистик кўрсатув.
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 Буюк келажак сари.
21.20 «Оҳанглардан таралган меҳр».
21.40 «Альманах-ТВ».
22.10 «Замон».
22.20 «Оталар сўзи — ақлнинг кўзи».
23.05 «Ҳамроҳ».
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Тунги тароналар.
00.15 — 00.35 «Ватан тимсоллари».

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Ёрилтош». Мульттўплам.
18.35 ТВ плюс...
18.40 «Киносайёра».
19.00 «Олтин кент».
19.15 «Сизнинг имконият».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Офисина» баридан чиққан фирибгарлар». Телесериал.
20.20 ТВ плюс.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Кинонигоҳ».
22.30 Кундалик.
22.35 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.55 «Акс».
23.15 «Авлодимиз».
23.30 «Ишбилармонлар ҳафтаси».
23.50 — 00.20 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 «Аждаҳо ва қуёш». Мультфильм.
18.10 Эълонлар.
*
7.30—9.00, 18.15—21.40 Россия жамоат телевидениеси.
*
21.40 Эълонлар.
21.45 «Битлз». Ҳужжатли фильм. 5-серия.
22.35 «Кругозор». Тележурнал.
*
22.55—23.30 Россия давлат телевидениеси.
*
23.30 Эълонлар.
23.35—23.40 Янгиликлар.

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультькарусель».
19.00 «Сен ҳақингда ва сен учун». Ахборот-дам олиш кўрсатуви.
19.15 «Жонли тил».
20.00 Эълонлар.
20.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.55 «Солиқлар ҳақида сабоқлар».
21.10 «Дурдаршан» телекомпанияси кўрсатувлари.
21.40 «Янги иқтисод».
22.10 Эълонлар.
22.15 Кинематограф. «Тунги талваса». Телесериал.
23.05 «Жилет-спорт».
23.35 Эълонлар.
23.40 «ТВ IV да «Немис тўлқини».
00.10—00.20 «Хайрли тун!».

ЧОРШАНБА, 12

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 «Оҳанглардан таралган меҳр».
8.45 «Альманах-ТВ».
9.15 Диққат, премьера: «Лутфулла Назруллаев». «Ўзбектелефильм».
9.35 «Компьютер сабоқлари».
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Замин фидойилари». Телеочерк.

Ўқув кўрсатувлари:

10.30 Кимё.
11.00 Янги алифбони ўрганамиз.
11.30 «Шарқнинг мумтоз адиби». Нобель мукофоти соҳиби Нажиб Маҳфуз.
11.50 «Бола бошидан...». Мактабгача тарбия масалалари.
12.20 «Кашф этилаётган имкониятлар».
12.35 «Қойилмақом жиноят». Бадиий фильм.
14.00 Янгиликлар.
14.05 — 14.35 Тошкент шаҳар маданият техникуми талабаларининг концерти.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Рекс—терапевт». Мультфильм.
18.20 «Бу ёруғ оламда Ватан биттадур...».
18.25 «Замон билан ҳамнафас».
18.40 «Мулоқот», «Стадион». Қисқа метражли телевизион бадиий фильмлар.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Маънавият». «Мусиқа ва замон».
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 Буюк келажак сари.
21.20 «Дилнавоз садолар».
21.40 «15 дақиқа спорт ҳақида».
21.55 «Автоолам».
22.10 «Мавзу».
22.30 «Морена Клара». Телесериал.
23.15 «Сир».
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Тунги тароналар.
00.15 — 00.35 «Ватан тимсоллари».

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Ёрилтош». Мульттўплам.
18.35 «Спорт қитъаси».
18.45 «Дойче-Велле» тақдим этади...
19.05 «Зерикмай десангиз».
19.20 «Ором онлари». Концерт.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Офисина» баридан чиққан фирибгарлар». Телесериал.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Кинонигоҳ».
22.30 «Ҳуқуқ ва мажбурият».
22.40 «Зерикмай десангиз».
22.50 Кундалик.
22.55 Оҳанглар ва Эълонлар.
23.15 «Санта-Барбара». Телевизон бадиий фильм.
00.05 — 00.20 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 «Заргарлар». Телефильм.
18.10 Эълонлар.
*
7.30—9.00, 18.10—21.40 Россия жамоат телевидениеси.
*
21.40 Эълонлар.
21.45 «Ўргимчак тўри». Телесериал. 7-серия.
22.30 «Галия Измайлова рақсга тушади». Фильм-концерт.
*
23.00—23.30 Россия давлат телевидениеси.
*
23.30 Эълонлар.
23.35—23.40 Янгиликлар.

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультькарусель».
19.00 «Шифокор билан мулоқот».
19.30 «Дунё ва болалар».
20.00 Эълонлар.
20.05 «Озодлик номидан». Америка тарихи.
20.35 «Дайди шамол».
21.00 «Шаҳрим—фахрим».
21.30 Эълонлар.
21.35 «Экстремал ўйинлар».
22.05 Кинематограф. «Тунги талваса». Телесериал.
22.55 «Лавҳаларда лаҳзалар». Ҳужжатли фильм.
23.20 «Ер курраси».
23.40 Эълонлар.
23.45—23.55 «Хайрли тун!».

ПАЙШАНБА, 13

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Маънавият». «Мусиқа ва замон».
8.55 Иқтисодиёт чорраҳаларида.
9.15 «Морена Клара». Телесериал.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Инсон ва замин». Тележурнал.

Ўқув кўрсатувлари:

10.30 Умумий биология.
11.00 «Алифбо сабоқлари».
11.30 «Мактабимиз — фахримиз».
11.50 «Олтин мерос». Огаҳий.
12.25 «Тараққиёт». Публицистик кўрсатув.
12.40 «Бор эканда, йўқ экан...» Бадиий фильм.
14.00 Янгиликлар.
14.05—14.35 Санъат усталарининг концерти.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Омонлик тилаймиз».
18.25 «2000 йилдан сўнг». Телесериал.
18.45 «Дилнавоз садолар».
19.00 «Катта танаффус».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Юзма-юз»
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 Буюк келажак сари.
21.20 «Мутойиба». Пайшанба ҳазиллари.
21.35 «Одамлар орасида».
21.50 «Одобнома».
22.05 «Дилнавоз садолар».
22.30 Телетомошабинларнинг талабларига биноан. Ю. Розиқов. «Домла». Кўп қисмли видеофильм. 1 ва 2-қисмлар.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Тунги тароналар.
00.15—00.35 «Ватан тимсоллари».

II

9.00 «Ёрилтош». Мульттўплам.
9.25 «Компьютер-Осиё».
9.40 «Бебаҳо лаҳзалар».
9.50 «Нафис мажлислар».
10.05 «Акс».
10.25 «Авлодимиз».
10.40 «Ишбилармонлар ҳафтаси».
11.00 «Зерикмай десангиз».
11.10 «Ҳуқуқ ва мажбурият».
11.20 «Дунё бўйлаб».
12.10—13.50 «Кинонигоҳ».
* * *
18.00 Янгиликлар.
18.10 Бугун пайшанба дастурида.
18.15 Эълонлар.
18.20 «Ёрилтош». Мульттўплам.
18.35 «Сув ости дунёси».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Офисина» баридан чиққан фирибгарлар». Телесериал.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Кинонигоҳ».
22.30 Кундалик.
22.35 «Сеҳргар». Кўрсатув ва эълонлар.
22.55 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
23.15—24.00 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 «Ҳамма учун уй». Мультфильм.
18.10 Эълонлар.
*
7.30—9.00, 18.15—21.40 Россия жамоат телевидениеси.
*
21.40 «Битлз». Ҳужжатли фильм. 6-серия.
*
22.30—23.40 Россия давлат телевидениеси.
*
23.40 Эълонлар.
23.45—23.50 Янгиликлар.

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 Дастурнинг очилиши.
18.50 «Мультькарусель».
19.05 «Дурдаршан» телекомпанияси кўрсатувлари.
19.35 Эълонлар.
19.40 Мультэкран.
20.00 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.50 «02» тўлқинида.
21.05 «Интер-спорт».
21.15 Эълонлар.
21.20 «Компьютер-ревю».
21.35 «Меҳмонхона яратилди». Телефильм (Япония).
22.05 «Ҳамшаҳарлар».
22.30 «Каталог».
22.45 Эълонлар.
22.50 «Халқаро фитналар». Телесериал.
23.50—24.00 «Хайрли тун!».

ЖУМА, 14

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.25 «Ахборот».
*
8.25 «Юзма-юз».
8.45 «Катта танаффус».
9.05 Ю. Розиқов. «Домла». Кўп қисмли видеофильм. 1 ва 2-қисмлар.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Халқ ижодиёти».

Ўқув кўрсатувлари:

10.30 Немис тили.
11.00 Тасвирий санъат.
11.30 Адабиёт.
12.00 «Меҳр нури».
12.15 Мумтоз ашулалар.
12.50 «Дерсу Узала». Бадиий фильм. 1-серия.
14.00 Янгиликлар.
14.05—15.15 «Дерсу Узала». Бадиий фильм. 2-серия.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Митти юлдузлар».
18.30 Бизнес ҳафта якунлари.
18.40 «Мутолаа».
19.05 «Синфдош».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Эртага — шанба».
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 Буюк келажак сари.
21.20 «Ривоят».
21.30 «Назм ва наво». Бобур лирикаси.
22.20 «Морена Клара». Телесериал.
23.05 «Қалб гавҳари».
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Тунги тароналар.
00.15—00.35 «Ватан тимсоллари».

II

9.00 «Ёрилтош». Мульттўплам.
9.20 «Бугуннинг боласи».
9.40 «Уолт Дисней боғида».
10.05 «Кадр ортида».
10.20 «Жозиба».
10.35 «Зиндаги ёхуд муҳаббат».
11.00 Видео—«О».
12.30—13.00 «Спорт қитъаси».
* * *
18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Бор эканда, йўқ экан...»
18.35 «Мулк эгаси ким?».
18.50 Телевидение ва театр.
19.10 «Ором онлари». Концерт.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Сизлардан ишорат».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Кинонигоҳ».
22.30 «Қовун тушди».
22.50 Оҳанглар ва Эълонлар.
23.20—00.10 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 «Ўзбекистон ботаника боғи». Телефильм.
18.10 Эълонлар.
*
7.30—9.00, 18.15—21.40 Россия жамоат телевидениеси.
*
21.40 Эълонлар.
21.45 «Ўргимчак тўри». Телесериал. 8-серия.
22.30 «Мусиқа ҳамма учун».
*
22.55—23.25 Россия давлат телевидениеси.
*
23.25 Эълонлар.
23.30—23.35 Янгиликлар.

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультькарусель».
19.00 «Умид чечаклари».
19.30 «Рангинкамон».
20.00 Эълонлар.
20.05 «Ер сайёраси».
20.25 «Автосалтанат».
20.35 Эълонлар.
20.40 «Юлдузлар».
21.10 «Ноёб асарларни овлаб». Телесериал (Италия).
22.10 «Алло, мен сизни эшитаяпман...» Дам олиш дастури.
22.30 «Экстремал ўйинлар».
23.00 «Мўъжизалар».
23.25 Араб эстрадаси.
23.50 Эълонлар.
23.55—00.05 «Хайрли тун!».

ШАНБА, 15

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Таранну**м**». Мусиқий дастур.
9.05 «Товус». Мультфильм.
9.15 «Морена Клара». Телесериал.

«Ёшлик» студияси намойиш этади:

10.00 «Баҳс».
10.25 «Хабарнома».
10.35 Хотира. «Жоним эрурсан, қўшиқ». Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Шокиржон Эргашев.
11.05 «Шоҳруҳ» клуби.
11.35 «Яшил чироқ». Телемусобақа.
12.20 «Тўйлар муборак!». Бадиий фильм.
13.25 «Йўллар ва ўйлар».
13.50—14.50 «Маънавият» видеоканали.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Совға».
18.20 «Олам».
18.35 «Ранглар жилоси».
18.50 «Сиз севган қўшиқ».
19.05 «Ҳайрат».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Оқшом эртаклари.
20.05 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
20.15 Рақслар гулдастаси.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Бизнес-академия».
21.20 «Дилнавоз садолар».
21.30 Буюк келажак сари. «Ўзбекистоннинг янги тарихи».
22.00 Телетомошабинларнинг талабларига биноан. Ю. Розиқов. «Домла». Кўп қисмли видеофильм. 3 ва 4-қисмлар.

«Тунги ёғду». Дам олиш дастури:

23.00 Куй ва тасвир.
23.20 «Ойдан тушган малика». Бадиий фильм.

II

9.00 «Бор эканда, йўқ экан...».
9.20 «Мулк эгаси ким?»
9.35 Телевидение ва театр.
9.55 «Ором онлари». Концерт.
10.10 «Сизлардан ишорат».
10.40 «Қовун тушди».
11.00 «Кинонигоҳ».
12.40—14.00 «Спорт қитъаси».
* * *
18.00 «Ёрилтош». Мульттўплам.
18.20 «Кўзмунчоқ».
18.40 Эълонлар.
18.45 «Уолт Дисней боғида».
19.10 «Дубляж».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Ҳавас-ТВ».
20.10 «Жозиба».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.

«Шанба оқшоми». Дам олиш дастури:

21.00 «Зиндаги ёхуд муҳаббат».
21.25 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.00 Видео — «О».
23.40—24.00 «Спорт қитъаси».

III

18.20 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
*
18.25—22.40 Россия жамоат телевидениеси.
*
22.40 Эълонлар.
22.45 «Даҳшатлар кафеси». Бадиий фильм. 5-серия.
*
23.30—24.00 Россия давлат телевидениеси.
*
24.00—00.20 «Асрлар оҳанги». Телефильм.

IV

9.00 «Аэробика».
9.20 Кинонинг олтин асри. «Монте Карло». Бадиий фильм. 2-серия.
10.50 «Клип-антракт».
10.55 «Спектаклдан сўнг».
11.20 «Комедиантлар».
11.40 «Шанба эртаги».
13.10 «Тақдирлар». Мутал Бурҳонов.
13.45—14.05 Корейс тилини ўрганаяпмиз.
***
17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультькарусель».
19.00 «Шанба оқшомида».
19.10 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.00 «Олам ва одам».
20.25 «Шалом».
20.50 Эълонлар.
20.55 Кинонинг олтин асри. Ж. Габен, Р. Оссейн, М. Мерсье, Л. Пельмер «Осмон шовқини» фильмида (Франция—Италия — Германия).
22.25 «Рақслар қанотида».
22.55 «5 дақиқа ўзинг учун».
23.00 «Хит-коллекция».
23.20 «Ассалом, Франция».
23.50 «Жиллет-спорт».
00.20 «Бу ажиб дунё».
00.40—00.50 «Хайрли тун!».

ЯКШАНБА, 16

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.25 «Ахборот».
*
8.25 «Камалак». Болалар учун кинодастур.
9.05 Ю. Розиқов. «Домла». Кўп қисмли видеофильм. 3 ва 4-қисмлар.
10.00 «Ватанимга хизмат қиламан».
11.00 «Ўзбекистон спорти».
11.20 «Ташриф». Дам олиш дастури.
12.00 «Қувноқ стартлар».
12.50 М. Бобоев. «Кўнгил кўчалари». Видеофильм. 24-куй.
13.30 «Туркистон — умумий уйимиз».
14.00—15.00 «Болалигим — пошшолигим» видеоканали.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Болалар учун концерт.
18.15 «Марсия». Бадиий фильм. 1-серия (Италия).
19.00 Келгуси ҳафтада.
19.15 «Туҳфа».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 Илҳом сатрлари.
20.05 «Эгиз қўшиқлар».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.00 Эълонлар.
21.05 «Минбар».
21.10 «Иқтисод алифбоси».
21.35 «Бу мунис лаҳзалар».

21.55 «Шахс ва баҳс».
22.20 Диққат, премьера: М. Бобоев. «Кўнгил кўчалари». Видеофильм. 25-куй.
23.00 Футбол олами.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ҳафтанома».
24.00 Тунги сеанс. «Оцеола». Бадиий фильм.
01.30 Тунги тароналар.
01.40—01.50 «Ватан тимсоллари».

II

9.00 «Боланинг тили...»
9.15 «Мульти-пульти».
9.40 «Болажон» экрани.
11.20 «Умрбоқий мерос».
11.40 «Таманно».
11.55 «Дилором наволар».
12.10 Унутилмас тасмалар.
13.50 «Мувозанат».
14.00—15.40 Видео—«О».
* * *
18.00 ТВ-2 якшанба дастурида.
18.05 «Даракчи».
18.15 Эълонлар.
18.20 «Боланинг тили».
18.35 «Мульти-пульти».
19.00 «Дилором наволар».
19.15 «Таманно».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 «Табиат шифохонаси».
20.10 «Мухлис ТВ-II».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.00 Эълонлар.
21.05 Видео—«О».
22.45 Оҳанглар ва Эълонлар.
23.15 «Мухлис ТВ-II».
23.30 «Даракчи».
23.40 — 23.50 «Мувозанат».

III

18.10 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
*
18.15—22.55 Россия жамоат телевидениеси.
*
22.55 Эълонлар.
23.00 «Даҳшатлар кафеси». Бадиий фильм. 6-серия.
23.45—00.10 «Панорама».

IV

9.00 «Эй! Тонгингиз хайрли бўлсин!»
9.30 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
9.40 «Эртакларнинг сеҳрли олами».
11.20 «Жонли сайёра».
11.40 «Парле ву франсе?»
12.10 Эълонлар.
12.15 «Шунчаки...» Дам олиш дастури.
12.45 «Денгиз орқали Ипак йўли». Телешарҳ.
13.00 «Кинони севасизми?» Болалар учун кўрсатув.
13.30 Эълонлар.
13.35 «Биргаликда куйлаймиз».
14.35 «Сенинг вақтинг».
15.05 «Телеташриф».
15.20 «Иштирок этувчилар».
15.50 «Зумраша». Болалар юмористик киножурнали.
16.05 Эълонлар.
16.10 Кундузги сеанс. «Христофор Колумб». Бадиий фильм. 6-серия.
*
17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультькарусель».
19.00 «ТВ IV да етти кун» (ўзбек тилида).
19.15 «Менинг кўчам».
19.30 Эълонлар.
19.35 «Кинопрофи». Жаҳон кинематографияси янгиликлари.
20.05 «Тошкент оқшомида».
20.25 «ТВ IV да етти кун» (рус тилида).
20.40 «Тошкент оқшомида».
21.00 Эълонлар.
21.05 Киносалон. Милош Форманнинг «Амадей» фильми.
23.35—23.45 «Хайрли тун!».

(ЎзТВ III канали орқали) РЖТ ва РДТ КЎРСАТУВЛАРИ

ДУШАНБА, 10

РЖТ

18.15 «Тақдир исмли қиз» сериали.
19.10 «Тиғиз пайт».
19.35 «Куйини топинг». Телеўйин.
20.00 Душанба куни Познер билан. «Биз» дастури.
20.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 «Время».

РДТ

22.55 «Вести».

СЕШАНБА, 11

РЖТ

7.30 «Хайрли тонг».
* * *
18.15 «Тақдир исмли қиз» сериали.
19.10 «Тиғиз пайт».
19.35 «Куйини топинг». Телеўйин.
20.00 «Йўқотилганларни излаб». Любовь Орлова. Кўрсатувни Г. Скороходов олиб боради.
20.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 «Время».

РДТ

22.55 «Вести».

ЧОРШАНБА, 12

РЖТ

7.30 «Хайрли тонг».
* * *
18.15 «Тақдир исмли қиз» сериали.
19.10 «Тиғиз пайт».
19.35 «Куйини топинг». Телеўйин.
20.00 «Мавзу».
20.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 «Время».

РДТ

23.00 «Вести».

ПАЙШАНБА, 13

РЖТ

7.30 «Хайрли тонг».
* * *
18.15 «Тақдир исмли қиз» сериали.
19.10 «Тиғиз пайт».
19.35 «Джентльмен-шоу».
20.00 «Менинг оилам» кўрсатувидаги қизиқарли воқеалар.
20.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 «Время».

РДТ

22.30 — 23.40

ЖУМА, 14

РЖТ

7.30 «Хайрли тонг».
* * *
18.15 «Тақдир исмли қиз» сериали.
19.15 «Инсон ва қонун».
19.45 «Мўъжизалар майдони».
20.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 «Время».

РДТ

22.55 «Вести».

ШАНБА, 15

РЖТ

18.25 Мультфильм.
18.55 Олтин серия. «Бриллиант қўл».
20.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 «Время».
21.40 «Сёгун» саргузашт сериали.

РДТ

23.30 «Вести».

ЯКШАНБА, 16

РЖТ

18.15 «Бахтли тасодиф».
19.05 Кристофер Ламберг «Ўлим жанги» супербоевик фильмида.
21.00 «Время».
21.55 «Сёгун» саргузашт сериали.

Тошкент оқшоми
Toshkent oqshomi

Муассис: ТОШКЕНТ ШАҲАР ҲОКИМЛИГИ

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32

Телефонлар: хатлар — 33-29-70; эълонлар: 33-28-95, 33-08-74, 36-57-65. факс: (3712) 33-29-09.

Душанба, чоршанба ва жума кунлари чиқади. Нашр кўрсаткичи 64690

Нашрни етказиб бериш масалалари бўйича турар жойлардаги почта бўлимларига ёки «Тошкент почтаси»га 33-74-05 телефонига мурожаат қилишингиз мумкин.